

# Jurnalul Oficial

## al Uniunii Europene

L 6



Ediția  
în limba română

### Legislație

Anul 53  
9 ianuarie 2010

Cuprins

#### II Acte fără caracter legislativ

##### REGULAMENTE

- ★ **Regulamentul (UE) nr. 15/2010 al Comisiei din 7 ianuarie 2010 de modificare a anexei I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind exportul și importul de produse chimice periculoase <sup>(1)</sup>** ..... 1

Regulamentul (UE) nr. 16/2010 al Comisiei din 8 ianuarie 2010 de stabilire a valorilor forfetare de import pentru fixarea prețului de intrare pentru anumite fructe și legume ..... 6

##### DECIZII

2010/12/UE:

- ★ **Decizia Comisiei din 5 ianuarie 2010 privind scutirea anumitor servicii financiare din sectorul poștal din Italia de la aplicarea Directivei 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale [notificată cu numărul C(2009) 10382] <sup>(1)</sup>** ..... 8

Preț: 3 EUR

<sup>(1)</sup> Text cu relevanță pentru SEE

(continuare în pagina următoare)

# RO

Actele ale căror titluri sunt tipărite cu caractere drepte sunt acte de gestionare curentă adoptate în cadrul politicii agricole și care au, în general, o perioadă de valabilitate limitată.

Titlurile celorlalte acte sunt tipărite cu caractere aldine și sunt precedate de un asterisc.

REGULAMENTE DE ORDINE INTERIOARĂ ȘI DE PROCEDURĂ

★ <b>Comitetul Regiunilor – Regulament de procedură</b> .....	14
---	----

---

IV *Acte adoptate înainte de 1 decembrie 2009, în temeiul Tratatului CE, al Tratatului UE și al Tratatului Euratom*

2010/13/CE:

★ <b>Decizia Comisiei din 30 septembrie 2009 cu privire la schema de ajutor C 2/09 (ex N 221/08 și N 413/08), pe care Germania intenționează să o acorde pentru modernizarea condițiilor generale pentru investițiile de capital [notificată cu numărul C(2009) 7387] <sup>(1)</sup></b> .....	32
--	----



<sup>(1)</sup> Text cu relevanță pentru SEE

## II

(Acte fără caracter legislativ)

## REGULAMENTE

## REGULAMENTUL (UE) NR. 15/2010 AL COMISIEI

din 7 ianuarie 2010

de modificare a anexei I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind exportul și importul de produse chimice periculoase

(Text cu relevanță pentru SEE)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul de funcționare a Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 689/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind exportul și importul de produse chimice periculoase<sup>(1)</sup>, în special articolul 22 alineatul (4),

întrucât:

- (1) Regulamentul (CE) nr. 689/2008 implementează Convenția de la Rotterdam privind procedura de consimțământ prealabil în cunoștință de cauză (procedura PIC) aplicabilă anumitor produse chimice și pesticide periculoase care fac obiectul comerțului internațional, semnată la 11 septembrie 1998 și aprobată, în numele Comunității, prin Decizia 2003/106/CE a Consiliului din 19 decembrie 2002 privind aprobarea, în numele Comunității Europene, a Convenției de la Rotterdam privind procedura de consimțământ prealabil în cunoștință de cauză aplicabilă anumitor produse chimice și pesticide periculoase care fac obiectul comerțului internațional<sup>(2)</sup>.
- (2) Este necesară modificarea anexei I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008 pentru a se ține seama de măsurile de reglementare cu privire la anumite substanțe chimice luate în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consi-

liului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei<sup>(3)</sup>, al Directivei 91/414/CEE a Consiliului din 15 iulie 1991 privind introducerea pe piață a produselor de uz fitosanitar<sup>(4)</sup> și al Directivei 98/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 1998 privind comercializarea produselor biodestructive<sup>(5)</sup>.

- (3) S-a hotărât ca substanțele 1,3-diclorpropenă, benfuracarb și trifluralin să nu fie introduse ca substanțe active în anexa I la Directiva 91/414/CEE, ceea ce implică faptul că se interzice utilizarea ca pesticide a acestor substanțe active, care trebuie așadar adăugate pe listele de substanțe chimice incluse în părțile 1 și 2 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008. Având în vedere că au fost prezentate noi cereri care necesită luarea unor noi decizii privind includerea în anexa I la Directiva 91/414/CEE, completarea listei substanțelor chimice incluse în partea 2 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008 nu trebuie efectuată înainte de luarea unor noi decizii privind situația acestor substanțe chimice.
- (4) S-a hotărât ca substanța metomil să nu fie inclusă ca substanță activă în anexa I la Directiva 91/414/CEE și nici ca substanță activă în anexele I, IA sau IB la Directiva 98/8/CE, ceea ce implică faptul că se interzice utilizarea ca pesticid a acestei substanțe active, care trebuie, așadar, adăugată pe listele de substanțe chimice incluse în părțile 1 și 2 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008. Având în vedere că a fost prezentată o nouă cerere care necesită luarea unei noi decizii privind includerea în anexa I la Directiva 91/414/CEE, completarea listei substanțelor chimice incluse în partea 2 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008 nu trebuie efectuată înainte de luarea unei noi decizii privind situația acestei substanțe chimice.

<sup>(1)</sup> JO L 204, 31.7.2008, p. 1.

<sup>(2)</sup> JO L 63, 6.3.2003, p. 27.

<sup>(3)</sup> JO L 396, 30.12.2006, p. 1.

<sup>(4)</sup> JO L 230, 19.8.1991, p. 1.

<sup>(5)</sup> JO L 123, 24.4.1998, p. 1.

- (5) S-a hotărât să nu se includă substanțele diazinon, diclorvos și fenitroton ca substanțe active în anexa I la Directiva 91/414/CEE, ceea ce implică faptul că se restricționează sever utilizarea acestor substanțe active ca pesticide și, prin urmare, ele trebuie adăugate la lista substanțelor chimice incluse în partea 2 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008, deoarece orice utilizare a lor este în principiu interzisă în pofida faptului că aceste substanțe au fost identificate și notificate în vederea evaluării în temeiul Directivei 98/8/CE și, deci, pot fi autorizate în continuare de statele membre până când se va lua o decizie în temeiul directivei respective.
- (6) Articolul 8 alineatul (2) din Directiva 91/414/CEE prevede o perioadă de 12 ani de-a lungul căreia un stat membru poate autoriza introducerea pe piață a produselor de protecție a plantelor care conțin anumite substanțe active. Respectiva perioadă de timp a fost prelungită prin Regulamentul (CE) nr. 2076/2002 al Comisiei din 20 noiembrie 2002 de prelungire a perioadei menționate la articolul 8 alineatul (2) din Directiva 91/414/CEE a Consiliului și privind neincluderea anumitor substanțe active în anexa I la respectiva directivă, precum și retragerea autorizațiilor pentru produsele fitosanitare care conțin aceste substanțe<sup>(1)</sup>. Întrucât nu s-a aprobat includerea substanțelor active metilazinfos și vinclozolin în anexa I la Directiva 91/414/CEE înainte de expirarea perioadei de timp menționate anterior, statele membre au fost nevoite să retragă, începând cu 1 ianuarie 2007, autorizațiile naționale pentru produsele de protecție a plantelor care conțin respectivele substanțe. Prin urmare, se interzice utilizarea ca pesticide a substanțelor active metilazinfos și vinclozolin, aceste substanțe trebuie așadar adăugate pe lista produselor chimice inclusă în partea 2 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008.
- (7) S-a hotărât să se restricționeze sever utilizarea substanțelor active fenarimol, metamidofos și procimidon, prin mai multe măsuri, inclusiv aceea că substanțele active respective au fost incluse numai pentru o perioadă foarte scurtă de timp în anexa I la Directiva 91/414/CEE. După expirarea perioadei respective, nu se mai autorizează utilizarea acestor substanțe active, ceea ce implică faptul că ele sunt interzise în categoria „Pesticide” și trebuie, așadar, adăugate pe lista produselor chimice incluse în părțile 1 și 2 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008.
- (8) S-a hotărât includerea substanței active paraquat în anexa I la Directiva 91/414/CEE prin Directiva 2003/112/CE a Comisiei din 1 decembrie 2003 de modificare a Directivei 91/414/CEE a Consiliului în vederea includerii substanței active paraquat<sup>(2)</sup>. Directiva 2003/112/CE a Comisiei a fost anulată însă prin Hotărârea Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 11 iulie 2007 în cauza T-229/04<sup>(3)</sup>, ceea ce a avut drept consecință interzicerea utilizării acestei substanțe active ca substanță pesticidă, astfel că această substanță trebuie adăugată pe lista produselor chimice incluse în părțile 1 și 2 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008.
- (9) Prin Decizia 2007/322/CE a Comisiei din 4 mai 2007 de stabilire a măsurilor de protecție privind utilizările produselor de protecție a plantelor care conțin tolilfluanid și cauzează contaminarea apei potabile<sup>(4)</sup>, s-a decis să se restricționeze în anumite condiții utilizarea produselor de protecție a plantelor conținând substanța tolilfluanid. În plus, industria de profil a decis să retragă de pe piață produsele de protecție a plantelor care conțin substanța activă tolilfluanid în scopul protejării sănătății umane, ceea ce implică faptul că se interzice utilizarea acestei substanțe active în subcategoria pesticide din grupul produselor de protecție a plantelor. Având în vedere că interdicția în această subcategorie este considerată o restricție severă în categoria „Pesticide”, respectiva substanță activă trebuie acum adăugată pe lista produselor chimice incluse în părțile 1 și 2 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008.
- (10) S-a hotărât să se includă substanța activă diuron ca substanță activă în anexa I la Directiva 91/414/CEE, ceea ce are drept rezultat faptul că această substanță activă nu mai este interzisă în ceea ce privește utilizarea în subcategoria „Pesticide” din grupul produselor de protecție a plantelor. În consecință, această substanță activă trebuie eliminată din partea 1 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008.
- (11) S-a prezentat o nouă cerere pentru substanțele active cadusafos, carbofuran, carbosulfan și haloxifop-R, ceea ce necesită o nouă decizie privind includerea în anexa I la Directiva 91/414/CEE, astfel că aceste substanțe chimice trebuie eliminate de pe lista de substanțe chimice inclusă în partea 2 din anexa I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008. Decizia de completare a listei de substanțe chimice din partea 2 din anexa I nu trebuie luată înainte de fi disponibilă decizia de stabilire a situației acestor substanțe în temeiul Directivei 91/414/CEE.
- (12) Prin urmare, anexa I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008 trebuie modificată în consecință.
- (13) Măsurile prevăzute de prezentul regulament sunt conforme cu avizul Comitetului instituit în temeiul articolului 133 din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

#### Articolul 1

Anexa I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008 se modifică în conformitate cu anexa la prezentul regulament.

<sup>(1)</sup> JO L 319, 23.11.2002, p. 3.

<sup>(2)</sup> JO L 321, 6.12.2003, p. 32.

<sup>(3)</sup> JO C 199, 25.8.2007, p. 32.

<sup>(4)</sup> JO L 119, 9.5.2007, p. 49.

*Articolul 2*

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la publicarea sa în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 7 ianuarie 2010.

*Pentru Comisie*  
José Manuel BARROSO  
*Președintele*

---

## ANEXĂ

Anexa I la Regulamentul (CE) nr. 689/2008 se modifică după cum urmează:

1. Partea 1 se modifică după cum urmează:

(a) se adaugă următoarele intrări:

Produs chimic	Nr. CAS	Nr. Einecs	Cod NC	Subcategorie (*)	Restricții la utilizare (**)	Țări în cazul cărora notificarea nu este necesară
„1,3-diclorpropenă <sup>(2)</sup>	542-75-6	208-826-5	2903 29 00	p(1)	b	
Benfuracarb	82560-54-1		2932 99 00	p(1)	b	
Fenarimol +	60168-88-9	262-095-7	2933 59 95	p(1)	b	
Metamidofos <sup>(3)</sup> +	10265-92-6	233-606-0	2930 50 00	p(1)	b	
Metomil	16752-77-5	240-815-0	2930 90 85	p(1)-p(2)	b-b	
Paraquat +	4685-14-7	225-141-7	2933 39 99	p(1)	b	
Procimidon +	32809-16-8	251-233-1	2925 19 95	p(1)	b	
Tolilfluamid +	731-27-1	211-986-9	2930 90 85	p(1)	b	
Trifluralin	1582-09-8	216-428-8	2921 43 00	p(1)	b	

<sup>(2)</sup> Această intrare nu afectează intrarea existentă pentru cis-1,3-diclorpropenă (Nr. CAS 10061-01-5).

<sup>(3)</sup> Această intrare nu afectează intrarea existentă pentru formulele lichide solubile de metamidofos care depășesc 600 g de ingredient activ/l.”

(b) se elimină următoarea intrare:

Produs chimic	Nr. CAS	Nr. Einecs	Cod NC	Subcategorie (*)	Restricții la utilizare (**)	Țări în cazul cărora notificarea nu este necesară
„Diuron	330-54-1	006-015-00	2924 21 90	p(1)	b”	

2. Partea 2 se modifică după cum urmează:

(a) se adaugă următoarele intrări:

Produs chimic	Nr. CAS	Nr. Eines	Cod NC	Categorie (*)	Restricții la utilizare (**)
„Metilazinfos	86-50-0	201-676-1	2933 99 80	p	b
Diazinon	333-41-5	206-373-8	2933 59 10	p	sr
Diclorvos	62-73-7	200-547-7	2919 90 00	p	sr
Fenarimol	60168-88-9	262-095-7	2933 59 95	p	b
Fenitrotion	122-14-5	204-524-2	2920 19 00	p	sr
Metamidofos <sup>(1)</sup>	10265-92-6	233-606-0	2930 50 00	p	b
Paraquat	1910-42-5	217-615-7	2933 39 99	p	b
Procimidon	32809-16-8	251-233-1	2925 19 95	p	b
Tolilfluand	731-27-1	211-986-9	2930 90 85	p	sr
Vinclozolin	50471-44-8	256-599-6	2934 99 90	p	b

(<sup>1</sup>) Această intrare nu afectează intrarea din anexa 1 partea 3 pentru formulele lichide solubile ale metamidofos care depășesc 600 g de ingredient activ/l.”

(b) se elimină următoarele intrări:

Produs chimic	Nr. CAS	Nr. Eines	Cod NC	Categorie (*)	Restricții la utilizare (**)
„Cadusafos	95465-99-9	n.a.	2930 90 85	p	b
Carbofuran	1563-66-2	216-353-0	2932 99 85	p	b
Carbosulfan	55285-14-8	259-565-9	2932 99 85	p	b
Haloxifop-R (Haloxifop-P-metil ester)	95977-29-0 (72619-32-0)	n.a. (406-250-0)	2933 39 99 (2933 39 99)	p	b”

**REGULAMENTUL (UE) NR. 16/2010 AL COMISIEI****din 8 ianuarie 2010****de stabilire a valorilor forfetare de import pentru fixarea prețului de intrare pentru anumite fructe și legume**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1234/2007 al Consiliului din 22 octombrie 2007 de instituire a unei organizări comune a piețelor agricole și privind dispoziții specifice referitoare la anumite produse agricole (Regulamentul unic OCP) <sup>(1)</sup>,având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1580/2007 al Comisiei din 21 decembrie 2007 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentelor (CE) nr. 2200/96, (CE) nr. 2201/96 și (CE) nr. 1182/2007 ale Consiliului în sectorul fructelor și legumelor <sup>(2)</sup>, în special articolul 138 alineatul (1),

întrucât:

Regulamentul (CE) nr. 1580/2007 prevede, ca urmare a rezultatelor negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay, criteriile pentru stabilirea de către Comisie a valorilor forfetare de import din țări terțe pentru produsele și perioadele menționate în partea A din anexa XV la regulamentul respectiv,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

*Articolul 1*

Valorile forfetare de import prevăzute la articolul 138 din Regulamentul (CE) nr. 1580/2007 se stabilesc în anexa la prezentul regulament.

*Articolul 2*

Prezentul regulament intră în vigoare la 9 ianuarie 2010.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 8 ianuarie 2010.

Pentru Comisie,  
în numele Președintelui,  
Jean-Luc DEMARTY

Director general pentru agricultură și dezvoltare rurală

<sup>(1)</sup> JO L 299, 16.11.2007, p. 1.

<sup>(2)</sup> JO L 350, 31.12.2007, p. 1.



## ANEXĂ

## Valorile forfetare de import pentru determinarea prețului de intrare pentru anumite fructe și legume

(EUR/100 kg)

Cod NC	Codul țărilor terțe <sup>(1)</sup>	Valoare forfetară de import
0702 00 00	MA	51,7
	TN	104,3
	TR	85,9
	ZZ	80,6
0707 00 05	EG	174,9
	JO	115,2
	MA	79,4
	TR	129,4
	ZZ	124,7
0709 90 70	MA	99,2
	TR	109,6
	ZZ	104,4
0805 10 20	EG	46,1
	IL	56,2
	MA	42,4
	TR	54,3
	ZZ	49,8
0805 20 10	MA	73,9
	TR	64,0
	ZZ	69,0
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	CN	51,7
	IL	71,3
	JM	118,7
	MA	88,8
	TR	76,7
	US	75,0
	ZZ	80,4
0805 50 10	EG	74,9
	MA	65,5
	TR	63,3
	ZZ	67,9
0808 10 80	CA	84,4
	CN	86,0
	MK	25,2
	US	110,5
	ZZ	76,5
0808 20 50	CN	54,9
	US	110,2
	ZZ	82,6

<sup>(1)</sup> Nomenclatorul țărilor, astfel cum este stabilit prin Regulamentul (CE) nr. 1833/2006 al Comisiei (JO L 354, 14.12.2006, p. 19). Codul „ZZ” reprezintă „alte origini”.

# DECIZII

## DECIZIA COMISIEI

din 5 ianuarie 2010

**privind scutirea anumitor servicii financiare din sectorul poștal din Italia de la aplicarea Directivei 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale**

[notificată cu numărul C(2009) 10382]

(Numai textul în limba italiană este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2010/12/UE)

COMISIA EUROPEANĂ,

colului 30 alineatul (4) se referă la diverse servicii financiare care au fost împărțite în patru categorii. În cereri, serviciile sunt descrise după cum urmează:

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Directiva 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale <sup>(1)</sup>, în special articolul 30 alineatele (4) și (6),

(a) colectarea economiilor publicului prin intermediul conturilor curente (denumită în continuare „economii”);

având în vedere cele patru cereri depuse de Republica Italiană prin e-mail, la 8 iulie 2009,

(b) acordarea de credite în numele băncilor și al intermediarilor financiari acreditați (denumită în continuare „finanțare”). Conform descrierii, acest grup de servicii acoperă în special activitatea desfășurată de Poste în calitate de distribuitor, în numele unor părți terțe, de:

după consultarea Comitetului consultativ pentru contracte de achiziții publice,

— credite (în special împrumuturi ipotecare și împrumuturi generale);

întrucât:

— credite de consum; și

### I. CIRCUMSTANȚE

(1) La 8 iulie 2009, Comisia a primit din partea Italiei patru cereri în temeiul articolului 30 alineatul (4) din Directiva 2004/17/CE, transmise Comisiei prin e-mail. Printr-un e-mail din data de 24 septembrie 2009, Comisia a solicitat informații suplimentare pe care autoritățile italiene le-au transmis, de asemenea prin e-mail, la 16.10.2009, în urma unei prelungiri a termenului inițial.

— leasing financiar;

(2) Cererile prezentate de Republica Italiană în numele Poste Italiane S.p.A. (denumită în continuare „Poste”) au ca obiect diverse servicii financiare furnizate de Poste. Fiecare dintre cele patru cereri prezentate în temeiul arti-

(c) servicii și activități de investiții (denumite în continuare „investiții”). Pe lângă deținerea și gestionarea instrumentelor financiare, acest grup de servicii este descris ca acoperind și faza din aval (de distribuție) pentru:

— plasamentul instrumentelor financiare (în special obligațiuni); și

<sup>(1)</sup> JO L 134, 30.4.2004, p. 1.

- plasamentul produselor de pensie suplimentară și al produselor financiare/de asigurare (în special polițe de pensie personală);
- (d) servicii de plată și transfer de bani (denumite în continuare „plăți”). Conform descrierii, acest grup de servicii include două categorii distincte, și anume:
- servicii de plată, care acoperă, conform definiției, serviciile asociate cardurilor de credit și cardurilor de debit; și
- servicii de transfer de bani, care includ transferuri internaționale de fonduri prin sistemul Eurogiro sau prin ordin de plată internațional, precum și transferuri de fonduri în Italia prin mandat poștal.
- (3) Cererea este însoțită de două rezoluții emise de o autoritate națională independentă (Autorità per la vigilanza sui contratti pubblici di lavori, servizi e forniture, adică Autoritatea italiană de supraveghere a contractelor de achiziții publice). În rezoluția sa finală din 12 noiembrie 2008, autoritatea evidențiază faptul că, dacă se stabilește că articolul 30 alineatul (1) se aplică unora sau tuturor serviciilor vizate aici, vor fi necesare măsuri specifice de supraveghere pentru a se garanta că regulile comunitare privind achizițiile publice continuă să fie aplicate în mod adecvat tuturor achizițiilor efectuate de Poste pentru desfășurarea activităților altele decât cele pentru care s-a stabilit că se aplică articolul 30 alineatul (1). Prin urmare, concluzia formulată în rezoluție este că Poste trebuie să întreprindă măsurile adecvate pentru a separa achizițiile în funcție de activitățile cărora acestea le sunt destinate.
- (4) Cererea este, de asemenea, însoțită de un aviz emis de o autoritate națională independentă, Autorità garante della concorrenza e del mercato (Autoritatea italiană responsabilă cu concurența). Aceasta subliniază deschiderea sectorului financiar italian în general, care numără mai mult de 800 de bănci, peste 80 de grupuri bancare și peste 170 de companii care își desfășoară activitatea în sectorul asigurărilor, 68 dintre acestea fiind în exclusivitate furnizori activi în ramura asigurării de viață, în timp ce alte 77 operează numai în ramura asigurărilor generale, iar 17 în ambele ramuri. Sectorul se caracterizează și prin gradele relativ scăzute de concentrare, cotele agregate de piață ale celor mai mari cinci grupuri ridicându-se, în 2007, la aproximativ 51,5 % în sectorul bancar și la aproximativ 53 % în ansamblul ramurilor asigurării de viață. În observațiile sale generale, autoritatea atrage atenția și asupra faptului că Poste furnizează serviciile financiare printr-o „rețea de distribuție bazată pe activitatea sa poștală, foarte vastă și care nu se poate compara cu cea a vreunui alt operator. Rețeaua constă din aproximativ 14 000 de oficii poștale<sup>(1)</sup>; în comparație, grupul bancar principal prezent în Italia deține o rețea globală ce depășește cu puțin 6 000 de sucursale.”
- (5) Pe baza experienței sale în domeniul fuziunilor bancare, autoritatea a comentat în detaliu diversele servicii care fac obiectul cererii și a formulat următoarele concluzii: „Procedura lansată de Poste Italiane se referă la o serie largă de activități specifice sectorului bancar, al asigurărilor și al gestiunii economiilor. Autoritatea responsabilă cu concurența a apreciat că aceste sectoare, la care accesul poate fi considerat ca nerestricționat, prezintă caracteristicile tipice ale piețelor deschise [...] În acest context, Poste Italiane est considerată drept un operator particular, atât din cauza constrângerilor normative care reglementează serviciile BancoPosta, cât și din cauza clientelei sale. Acest fapt a fost confirmat de reacțiile precedente ale autorității, conform cărora Poste Italiane nu a fost niciodată asimilată pe deplin unei bănci sau unui intermediar financiar care își desfășoară activitatea pe piețele în cauză. Serviciile BancoPosta au fost considerate, în ansamblu, ca fiind mai degrabă complementare și similare serviciilor băncilor decât substitutele ale acestora [...] în ciuda naturii specifice a Poste Italiane, se poate concluziona că serviciile bancare, financiare și de asigurare pot fi considerate ca fiind furnizate, în Italia, pe piețe la care accesul nu este restricționat, în care există diverși operatori și ale căror grade de concentrare sunt comparabile cu cele medii europene.”
- (6) Cu toate acestea, Autoritatea italiană responsabilă cu concurența a inițiat, între timp, o procedură împotriva Poste Italiane S.p.A. pentru abuz de poziție dominantă în domeniul plăților, mai precis al transferurilor de credit prin intermediul conturilor poștale. Angajamentele asumate de Poste Italiane pentru soluționarea acestei chestiuni sunt discutate cu Autoritatea responsabilă cu concurența<sup>(2)</sup>.

## II. CADRUL JURIDIC

- (7) Trebuie să se reamintească faptul că, în conformitate cu articolul 6 alineatul (2) litera (c) din Directiva 2004/17/CE, serviciile financiare definite la a patra liniuță de la litera (c) menționată anterior intră în domeniul de aplicare al respectivei directive numai în măsura în care ele sunt furnizate de entități care oferă și servicii poștale, așa cum sunt definite la litera (b) de la alineatul respectiv. În Italia, Poste este singura entitate contractantă care oferă serviciile în cauză.

<sup>(1)</sup> A se vedea raportul Curții de Conturi (Corte dei Conti) privind gestiunea financiară a Poste Italiane pentru exercițiul financiar 2006.

<sup>(2)</sup> Provvedimento N.19778. Poste Italiane-Aumento Commissione bolletini, disponibil la adresa web: [www.agcm.it](http://www.agcm.it)

(8) Articolul 30 din Directiva 2004/17/CE prevede că acele contracte care sunt destinate să permită desfășurarea unei activități din domeniul de aplicare a directivei nu fac obiectul directivei în cazul în care, în statul membru în care se desfășoară, activitatea respectivă este expusă direct concurenței pe piețe la care accesul nu este restricționat. Expunerea directă la concurență este evaluată pe baza unor criterii obiective, ținând seama de caracteristicile specifice ale sectorului vizat. Accesul este considerat nerestricționat în cazul în care statul membru a implementat și a aplicat legislația comunitară relevantă cu privire la deschiderea parțială sau totală a unui anumit sector. În cazul în care în anexa XI din directivă nu figurează nicio legislație comunitară relevantă, așa cum este cazul serviciilor vizate în prezentul document, articolul 30 alineatul (3) al doilea paragraf prevede că „trebuie să se demonstreze că accesul la piața respectivă este liber *de facto* și *de jure*”.

(9) În ceea ce privește serviciile financiare, trebuie să se reamintească faptul că la nivel comunitar a fost adoptat un corpus legislativ amplu în scopul liberalizării instituirii și furnizării de servicii în acest sector. În plus, Comisia a considerat deja, în cadrul diverselor cazuri de ajutoare de stat privind Poste, că „sectorul bancar este deschis concurenței de mulți ani. Liberalizarea progresivă a pieței a dezvoltat concurența care probabil că rezultase deja ca urmare a liberei circulații a capitalurilor, prevăzute de Tratatul CE”<sup>(1)</sup>. Prin urmare, condiția prevăzută la articolul 30 alineatul (3) referitoare la accesul liber la piață poate fi considerată ca îndeplinită.

(10) Expunerea directă la concurență pe o anumită piață trebuie evaluată pe baza unor criterii diverse, niciunul dintre acestea nefiind, în sine, decisiv. În ceea ce privește piețele vizate de prezenta decizie, cota principalilor actori pe o anumită piață este un criteriu care trebuie luat în considerare. Un alt criteriu este gradul de concentrare de pe aceste piețe. Deoarece condițiile variază în funcție de diferitele activități care fac obiectul prezentei decizii, examinarea situației concurenței trebuie să ia în considerare situațiile variate de pe diferitele piețe.

(11) Cu toate că, în anumite cazuri, s-ar putea avea în vedere definiții mai limitative ale pieței, definiția precisă a pieței în acest caz poate fi lăsată deschisă pentru prezenta

decizie, în ceea ce privește mai multe servicii enumerate în cererea prezentată de Poste, în măsura în care rezultatul analizei rămâne același, indiferent dacă e bazat pe o definiție limitativă sau mai largă.

(12) Prezenta decizie nu aduce atingere aplicării normelor în materie de concurență.

### III. EVALUARE

#### Economii

(13) După cum s-a menționat în considerentul 5 de mai sus, Autoritatea italiană responsabilă cu concurența s-a ocupat de mai multe cazuri de fuziuni<sup>(2)</sup> între bănci sau alte instituții financiare în Italia și a constatat că serviciile financiare furnizate de Poste legate de conturile sale poștale sunt mai degrabă „complementare” decât „substitute” ale serviciilor furnizate de bănci prin intermediul diverselor forme de conturi bancare. Această practică trebuie totuși privită într-un anumit context, și anume în cadrul evaluării presiunii concurențiale pe care Poste ar putea să o exerseze asupra băncilor<sup>(3)</sup>. Analiza detaliată realizată de sau pentru Autoritatea italiană responsabilă cu concurența arată că o mare majoritate a clienților<sup>(4)</sup> care dețin un cont bancar nu ar fi dispuși să îl închidă și să deschidă un cont poștal. Astfel, în 2005, peste 28 de milioane de persoane (fizice sau juridice) aveau numai un cont bancar, peste 3 milioane aveau atât un cont bancar, cât și unul poștal și mai puțin de 2,3 milioane aveau doar un cont poștal. Este, de asemenea, de remarcat faptul că numărul persoanelor deținătoare numai de cont poștal creștea mai lent decât numărul persoanelor deținând atât un cont poștal, cât și unul bancar. Aceste elemente pot fi explicate în mare parte de constrângerile normative care apăsă asupra Poste, implicând furnizarea, de către aceasta, a unei game mai restrânse de servicii legate de conturile sale. Clienții care au nevoie de o gamă largă de servicii ar fi prin urmare reticenți cu privire la trecerea la un cont poștal care nu le-ar oferi toate serviciile cu care sunt obișnuiți<sup>(5)</sup>. Motivul cel mai des invocat pentru deținerea ambelor tipuri de conturi a fost „posibilitatea de a alege uneori [modalitatea] cea mai practică/simplă și/sau cea mai avantajoasă/economică”.

<sup>(2)</sup> A se vedea, în special, decizia autorității din 20 decembrie 2007, nr. 16249, C8027 Intesa/Sanpaolo, Buletinul nr. 49/2006.

<sup>(3)</sup> De fapt, analiza detaliată realizată în cazul Intesa/Sanpaolo menționat anterior urmărea, printre altele, să determine măsura în care clienții ai băncilor ar fi dispuși să recurgă mai degrabă la serviciile furnizate de Poste.

<sup>(4)</sup> 78,1 % nu ar fi dispuși să schimbe contul cu unul poștal, față de 10,1 % care ar face acest lucru. Per ansamblu, aceeași tendință a fost identificată și atunci când a fost examinată disponibilitatea clienților bancari de a schimba contul în cazul în care ar fi confrunțați cu o creștere de 5 % a cheltuielilor legate de utilizarea contului bancar. Nici în acest caz majoritatea nu s-a arătat dispusă să își abandoneze contul bancar în favoarea unui cont poștal.

<sup>(5)</sup> Deși constrângerile normative rămân neschimbate, Poste a început să ofere o gamă mai largă de servicii, ceea ce ar trebui să conducă la intensificarea concurenței.

<sup>(1)</sup> A se vedea Decizia Comisiei C(2006) 4207 final din 26.9.2006 privind ajutorul de stat C42/06 (ex NN52/06) – Italia – Poste Italiane – BancoPosta, punctul 59 și, în același sens, Decizia Comisiei C(2006) 5478 final din 22.11.2006 privind ajutorul de stat C49/06 (ex NN65/06) – Italia – Poste Italiane – BancoPosta, punctul 72.

- (14) Scopul prezentei decizii este acela de a stabili dacă serviciile oferite de Poste sunt expuse unui nivel de concurență (pe piețe la care accesul este liber) care să asigure că, până și în absența disciplinei impuse de normele detaliate privind achizițiile stabilite de Directiva 2004/17/CE, Poste va efectua achizițiile pentru desfășurarea activităților vizate aici în mod transparent, nediscriminatoriu și pe baza unor criterii care să îi permită identificarea celei mai avantajoase soluții din punctul de vedere economic, la nivel global. În acest scop, este, prin urmare, necesar să se examineze dacă băncile au capacitatea de a exercita o presiune concurențială asupra Poste.
- (15) Elementele expuse în considerentul 13 de mai sus – în special faptul că un client al Poste care decide să recurgă la un cont bancar beneficiază de noi servicii sau, cel puțin, de opțiuni suplimentare, dacă utilizează serviciile oferite de ambele tipuri de conturi – par să indice în mod clar că Poste este supusă unei presiuni concurențiale din partea băncilor. Acest fapt este indicat și de Comisie în Decizia C(2006) 4207 final din 26.9.2006 <sup>(1)</sup>, în care, referindu-se la situația concurențială a Poste pe piața serviciilor financiare, aceasta evidențiază în mod clar că „în special, conturile curente poștale se află în concurență cu conturile curente bancare în localitățile în care există atât agenții bancare, cât și oficii poștale” <sup>(2)</sup>. Totuși, trebuie notat faptul că în domeniul ajutoarelor de stat analiza de piață este efectuată într-un mod foarte general, în sensul că piețele nu sunt definite și că nu se realizează teste ale piețelor specifice. Prin urmare, nu sunt organizate investigații ale pieței precum cele lansate de către Comisie în contextul deciziilor antitrust.
- (16) În consecință, în sensul articolului 30 și fără a aduce atingere aplicării normelor în materie de concurență, este necesar să se țină cont de serviciile oferite de bănci și de alte instituții financiare atunci când se stabilește dacă Poste este sau nu expusă direct concurenței atunci când oferă servicii privind economiile.
- (17) Din punctul de vedere geografic, piețele de colectare a economiilor au o dimensiune regională, iar cota de piață a Poste variază de la o regiune la alta. Conform celor mai recente date, transmise de autoritățile italiene la 16 octombrie 2009, cotele de piață ale Poste se aflau într-un interval cuprins între 1,4 % în Trentino Alto Adige și un maximum regional de 11,8 % atins în Molise. Conform datelor disponibile, cota la nivel național a Poste se ridică la 5,6 % în 2006 și pare să se fi menținut la niveluri comparabile sau ușor mai scăzute în anii următori. Având în vedere gradul de concentrare pe această piață, în care cei mai mari doi concurenți dețineau în 2008 o cotă de piață agregată la nivel național estimată la 44,7 %, acești factori trebuie să

fie considerați indicatori ai unei expunerii directe la concurență.

### Finanțare

- (18) Serviciile vizate de prezenta secțiune se referă, conform descrierii, la acordarea de credite, adică la credite ipotecare și împrumuturi generale, credite de consum și leasing financiar (în numele unor părți terțe). Având în vedere constrângerile normative care apăsă asupra Poste (care nu poate acorda credite publicului), aceasta acționează în principal ca un intermediar care plasează respectivele servicii în numele băncilor și al intermediarilor financiarilor acreditați. Poste, prin intermediul diviziei sale interne BancoPosta, acționează „în principal pe piața de retail a serviciilor bancare și financiare adresate particularilor și numai în mod marginal pe piața serviciilor destinate întreprinderilor și a administrațiilor publice”.
- (19) Serviciile vizate aici pot fi împărțite în diferite moduri în funcție de criteriile precum scopul în care este acordat împrumutul <sup>(3)</sup> sau tipul de client (consumatori, IMM-uri, întreprinderi mari sau administrații publice) etc. După cum este indicat în considerentul 11 de mai sus, definiția exactă poate fi lăsată deschisă pentru prezenta decizie.
- (20) Conform calculelor efectuate, cota de piață a Poste ca distribuitor de credite personale a atins aproximativ 4,8 % <sup>(4)</sup>-5 % în 2008, în timp ce cota de piață agregată a celor mai mari trei concurenți din domeniul creditului personal a atins 43,6 % în același an. În ceea ce privește leasingul financiar, cota sa de piață era neglijabilă în 2008, ea abia atingând 0,03 %. Cota de piață a Poste în ceea ce privește creditele ipotecare, deși mai ridicată, poate fi, de asemenea, considerată ca destul de neglijabilă, ea atingând numai 1,6 % în 2008. Prin urmare, în sensul prezentei decizii, acești factori trebuie considerați ca fiind indicatori ai expunerii directe la concurență.

### Investiții

- (21) În domeniul investițiilor, Poste este mai degrabă activă în faza din aval (de distribuție) a plasamentului de instrumente financiare (în special obligațiuni), de produse de pensie suplimentară și de produse financiare/de asigurare (în special polițe de pensie personală). Aceste servicii pot fi împărțite în diverse moduri [în funcție de tipul instrumentului financiar, de etapa lanțului de gestionare (amonte/aval), de tipul de client etc.]. Și în acest caz, definiția exactă poate fi lăsată deschisă pentru prezenta decizie (a se vedea considerentul 11 de mai sus).

<sup>(1)</sup> Decizia Comisiei privind ajutorul de stat C42/06 (ex NN52/06) – Italia Poste Italiane – BancoPosta „Remunerarea conturilor curente deschise la Trezorerie”, JO C 290, 29.11.2006, p. 8.

<sup>(2)</sup> Punctul 60 din decizie. A se vedea, în același sens, punctul 73 din Decizia Comisiei C(2006) 5478 final din 22.11.2006 privind ajutorul de stat C49/06 (ex NN65/06) – Italia – Poste Italiane – Produse de economii poștale, JO C 31, 13.2.2007, p. 11.

<sup>(3)</sup> De exemplu, în scopuri generale sau pentru achiziționarea unui anumit bun sau vehicul.

<sup>(4)</sup> Sunt incluse atât plasamentele sale de credite de la Deutsche Bank, cât și cele de la Compass.



(22) De fapt, pe baza informațiilor disponibile, cota de piață a Poste în diferitele domenii vizate aici variază între un nivel relativ limitat (de 19,8 % din vânzările totale indirecte, inclusiv obligațiunile BancoPosta) și unul neglijabil, cum este cazul pentru fondurile mutuale, pentru care cota sa de piață atingea 0,7 % în 2008, în comparație cu o cotă agregată de piață a celor mai mari doi concurenți ai săi în acest domeniu de 43,4 %; dacă se examinează diferitele canale de distribuție pentru fondurile mutuale, presiunea concurențială apare ca fiind și mai intensă deoarece distribuția prin bănci<sup>(1)</sup> și promotori<sup>(2)</sup> cumulează o cotă de 78,3 % față de cota de 0,7 % aferentă distribuției prin oficiile poștale. În domeniul asigurărilor de viață, Poste oferea în 2008 diverse tipuri de asigurări din cadrul ramurilor I și III, dar nu era activă în ramurile IV, V și VI. Măsurată ca număr de polițe, cota sa de piață pentru ramura I a asigurărilor de viață se ridică la 17,03 %, în timp ce cota sa pentru ramura III atinge 19,4 %. Partea sa globală cumulată pentru toate ramurile se ridică la 17,5 % din totalul polițelor de asigurare de viață în 2008. În ceea ce privește colectarea primelor de asigurare de viață (adică în termen de valoare), Poste a obținut, în 2008, o cotă de piață de 10,1 % din total, față de o cotă de 43,6 % obținută de bănci și una de 23,8 % obținută de agenți în același an. Prin urmare, în sensul prezentei decizii, acești factori trebuie considerați ca fiind indicatori ai expunerii directe la concurență.

#### Servicii de plată și transfer de bani

(23) Serviciile de plată vizate aici le acoperă pe cele asociate cardurilor de credit, inclusiv cardurile de credit de tip revolving, cardurile de debit și cardurile preplătite. Restricțiile normative menționate anterior, care apasă asupra Poste, au ca efect, în ceea ce privește cardurile de credit, că aceasta acționează în principal ca intermediar care plasează cardurile emise de părți terțe care își asumă în totalitate riscul de insolvență. Pe de altă parte, Poste poate emite carduri de debit (Postamat) și carduri preplătite. Conform informațiilor transmise, cota de piață a Poste în ceea ce privește cardurile de credit, măsurată în funcție de valoare, se ridică la 0,8 % în 2008<sup>(3)</sup>. În ceea ce privește cardurile de debit, Poste deținea o cotă de 16,74 % pe această piață, care reprezintă 44,6 % din întregul sector al cardurilor de plată în Italia. Cealaltă parte a sectorului cardurilor de debit este constituită de carduri de debit bancare autorizate pentru plăți la punctele de vânzare (POS – *point of sale*). În ceea ce privește cardurile preplătite în special, Poste a obținut o cotă destul de ridicată după introducerea cardului său PostePay în noiembrie 2003, ea deținând o cotă de piață de 56,5 % în 2008, în scădere față de cota din 2007, de 59,8 %. În mod contrar, în aceeași perioadă, cota agregată de piață a celor mai mari doi concurenți a crescut de la 15,7 % la 20,4 %, în timp ce cota agregată de piață a celor mai mari trei concurenți a crescut de la 18,8 % în 2007 la 24,6 % în 2008. Cu toate că poziția deținută de Poste pe această piață, care

reprezintă 9,7 % din întregul sector al cardurilor de plată în Italia, continuă să fie importantă, cota agregată de piață (în creștere) a celor mai mari trei concurenți ajunge aproape la jumătate din cea a Poste, nivel la care aceștia pot exercita o presiune concurențială semnificativă asupra Poste<sup>(4)</sup>. Prin urmare, în sensul prezentei decizii, acești factori trebuie considerați ca fiind indicatori ai expunerii directe la concurență în domeniul cardurilor de credit, al cardurilor de debit și al cardurilor preplătite.

(24) După cum este menționat în considerentul 2 litera (d) de mai sus, cererea se referă și la servicii de transfer de bani. Conform informațiilor disponibile, cota de piață a Poste a atins 16 % în 2008 în ceea ce privește mandatele și ordinele de plată bancare. În prezent se desfășoară discuții pentru facilitarea interoperabilității și concurenței între ordinele de plată bancare și mandatele poștale. În ceea ce privește ordinele de plată internaționale, informațiile disponibile nu includ cotele specifice de piață ale Poste, ca urmare a unor probleme manifeste legate de obținerea unor date statistice comparabile cu privire la transferul internațional de bani din cadrul sistemului bancar. Cu toate acestea, având în vedere că numărul ordinelor internaționale de plată depășește cu puțin 2 % din numărul total al mandatelor și al ordinelor de plată bancare, el poate fi considerat ca neglijabil în sensul prezentei decizii, ținând seama și de inițiativele de liberalizare, din ce în ce mai numeroase, legate de transferurile transfrontaliere de bani, precum zona unică de plăți în euro. Prin urmare, acești factori trebuie considerați ca indicatori ai expunerii directe la concurență în domeniul serviciilor de transfer de bani.

#### IV. CONCLUZII

(25) Având în vedere factorii examinați la considerentele 13-24, condițiile expunerii directe la concurență prevăzute la articolul 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17/CE trebuie considerate ca fiind îndeplinite în Italia pentru:

- (a) colectarea economiilor publicului prin intermediul conturilor curente;
- (b) acordarea de credite în numele băncilor sau al intermediarilor financiari acreditați;
- (c) servicii și activități de investiții;
- (d) servicii de plată și transfer de bani.

<sup>(1)</sup> 58,1 %.

<sup>(2)</sup> 20,2 %.

<sup>(3)</sup> 1,9 %, măsurată în funcție de numărul de carduri de credit active.

<sup>(4)</sup> Acesta este, *mutatis mutandis*, raționamentul aplicat în deciziile anterioare; a se vedea, de exemplu, considerentul 17 din Decizia 2009/46/CE a Comisiei din 19 decembrie 2008 privind scutirea anumitor servicii din sectorul poștal din Suedia de la aplicarea Directivei 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale, JO L 19, 23.1.2009, p. 50.

- (26) Din moment ce condiția accesului nerestricționat pe piață este, de asemenea, îndeplinită, Directiva 2004/17/CE nu trebuie să se aplice atunci când entitățile contractante acordă contracte destinate să permită furnizarea, în Italia, a serviciilor enumerate la considerentul 25 literele (a)-(d) și nici atunci când se organizează concursuri în vederea exercitării unei astfel de activități în Italia.
- (27) Prezenta decizie se bazează pe situația de drept și de fapt din perioada iulie-octombrie 2009, așa cum reiese din informațiile prezentate de Republica Italiană. Prezenta decizie poate fi revizuită în cazul în care, în urma unor schimbări semnificative ale situației de drept și de fapt, condițiile de aplicabilitate a articolului 30 alineatul (1) din Directiva 2004/17/CE nu mai sunt îndeplinite,
- (a) colectarea economiilor publicului prin intermediul conturilor curente;
- (b) acordarea de credite în numele băncilor sau al intermediarilor financiari acreditați;
- (c) servicii și activități de investiții;
- (d) servicii de plată și transfer de bani.

#### Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Republicii Italiene.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Adoptată la Bruxelles, 5 ianuarie 2010.

#### Articolul 1

Directiva 2004/17/CE nu se aplică contractelor acordate de entitățile contractante în scopul furnizării următoarelor servicii în Italia:

Pentru Comisie  
Charlie McCREEVY  
Membru al Comisiei

# REGULAMENTE DE ORDINE INTERIOARĂ ȘI DE PROCEDURĂ

## COMITETUL REGIUNILOR REGULAMENT DE PROCEDURĂ

### CUPRINS

INTRODUCERE

OBSERVAȚIE PRELIMINARĂ

TITLUL I

MEMBRII ȘI ORGANELE COMITETULUI

CAPITOLUL 1

ORGANELE COMITETULUI

Articolul 1 – Organele Comitetului

CAPITOLUL 2

MEMBRII COMITETULUI

Articolul 2 – Statutul membrilor și al membrilor supleanți

Articolul 3 – Durata mandatului

Articolul 4 – Privilegii și imunități

Articolul 5 – Participarea membrilor și a supleanților

Articolul 6 – Delegarea votului

Articolul 7 – Delegațiile naționale și grupurile politice

Articolul 8 – Delegațiile naționale

Articolul 9 – Grupurile politice și membrii neafiliați

Articolul 10 – Grupurile interregionale

TITLUL II

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA COMITETULUI

CAPITOLUL 1

CONVOCAREA ȘI CONSTITUIREA COMITETULUI

Articolul 11 – Convocarea primei ședințe

Articolul 12 – Constituirea Comitetului și verificarea acreditărilor

CAPITOLUL 2

ADUNAREA PLENARĂ

Articolul 13 – Funcțiile Adunării Plenare

Articolul 14 – Convocarea Adunării Plenare



- Articolul 15 – Ordinea de zi a sesiunii plenare
- Articolul 16 – Deschiderea sesiunii plenare
- Articolul 17 – Publicitate, invitați și personalități invitate să ia cuvântul, dezbaterile chestiunilor de actualitate
- Articolul 18 – Timpul afectat luărilor de cuvânt
- Articolul 19 – Lista vorbitorilor
- Articolul 20 – Probleme de procedură
- Articolul 21 – Cvorumul
- Articolul 22 – Votul
- Articolul 23 – Depunerea amendamentelor
- Articolul 24 – Examinarea amendamentelor
- Articolul 25 – Avize și rapoarte urgente
- Articolul 26 – Procedurile simplificate
- Articolul 27 – Închiderea sesiunii plenare
- Articolul 28 – Simboluri

### CAPITOLUL 3

#### BIROUL ȘI PREȘEDINTELE

- Articolul 29 – Componența Biroului
- Articolul 30 – Reprezentanții membrilor Biroului
- Articolul 31 – Procedura de alegere
- Articolul 32 – Alegerea președintelui și a prim-vicepreședintelui
- Articolul 33 – Alegerea membrilor Biroului
- Articolul 34 – Alegerea reprezentanților
- Articolul 35 – Alegeri parțiale pentru ocuparea unui loc vacant în Birou
- Articolul 36 – Funcțiile Biroului
- Articolul 37 – Convocarea Biroului, cvorumul și adoptarea deciziilor
- Articolul 38 – Președintele

#### **Avize, rapoarte și rezoluții – Procedura în cadrul Biroului**

- Articolul 39 – Avizele – Temei juridic
- Articolul 40 – Avize și rapoarte – Desemnarea comisiei competente
- Articolul 41 – Desemnarea unui raportor general
- Articolul 42 – Avize și rapoarte din proprie inițiativă
- Articolul 43 – Prezentarea rezoluțiilor
- Articolul 44 – Promovarea avizelor, rapoartelor și rezoluțiilor

### CAPITOLUL 4

#### COMISIILE

- Articolul 45 – Componența și atribuțiile
- Articolul 46 – Președintele și vicepreședinții
- Articolul 47 – Funcțiile comisiilor
- Articolul 48 – Convocarea comisiilor și ordinea de zi
- Articolul 49 – Publicitatea
- Articolul 50 – Termenele de elaborare a avizelor și rapoartelor
- Articolul 51 – Conținutul avizelor și al rapoartelor
- Articolul 52 – Monitorizarea avizului Comitetului
- Articolul 53 – Acțiunea în justiție pentru încălcarea principiului subsidiarității

Articolul 54 – Nerespectarea consultării obligatorii a Comitetului

Articolul 55 – Raportul privind impactul avizelor

Articolul 56 – Raportorii

Articolul 57 – Grupurile de lucru

Articolul 58 – Experții

Articolul 59 – Cvorumul

Articolul 60 – Votul

Articolul 61 – Amendamentele

Articolul 62 – Decizia de a nu elabora un aviz sau un raport

Articolul 63 – Procedura scrisă

Articolul 64 – Luare de poziție sub forma unei scrisori

Articolul 65 – Dispoziții aplicabile comisiilor

#### CAPITOLUL 5

##### ADMINISTRAȚIA COMITETULUI

Articolul 66 – Secretariatul General

Articolul 67 – Secretarul general

Articolul 68 – Angajarea secretarului general

Articolul 69 – Statutul funcționarilor și Regimul aplicabil altor agenți ai Comunităților Europene

Articolul 70 – Ședința cu ușile închise

Articolul 71 – Comisia pentru afaceri financiare și administrative

Articolul 72 – Bugetul

#### TITLUL III

##### ALTE DISPOZIȚII

#### CAPITOLUL 1

##### COOPERAREA CU ALTE INSTITUȚII ȘI ORGANISME UE

Articolul 73 – Acorduri de cooperare

Articolul 74 – Transmiterea și publicarea avizelor, rapoartelor și rezoluțiilor

#### CAPITOLUL 2

##### PUBLICITATEA ȘI TRANSPARENȚA

Articolul 75 – Accesul publicului la documente

#### CAPITOLUL 3

##### UTILIZAREA LIMBILOR

Articolul 76 – Regimul lingvistic al serviciilor de interpretare

#### CAPITOLUL 4

##### DISPOZIȚII PRIVIND REGULAMENTUL DE PROCEDURĂ

Articolul 77 – Revizuirea Regulamentului de procedură

Articolul 78 – Instrucțiunile Biroului

Articolul 79 – Intrarea în vigoare a Regulamentului de procedură

\*

\* \*

## INTRODUCERE

Comitetul Regiunilor, în temeiul articolului 306 al doilea paragraf din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, adoptă prezentul regulament de procedură la 3 decembrie 2009.

## OBSERVAȚIE PRELIMINARĂ

Termenii utilizați în prezentul regulament pentru denumirea diverselor funcții și însărcinări se înțeleg atât la masculin, cât și la feminin.

## TITLUL I

## MEMBRII ȘI ORGANELE COMITETULUI

## CAPITOLUL 1

## ORGANELE COMITETULUI

**Articolul 1 – Organele Comitetului**

Organele Comitetului sunt Adunarea Plenară, președintele, Biroul și comisiile.

## CAPITOLUL 2

## MEMBRII COMITETULUI

**Articolul 2 – Statutul membrilor și al membrilor supleanți**

În conformitate cu articolul 300 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, membrii Comitetului, precum și membrii supleanți reprezintă colectivitățile regionale și locale. Aceștia sunt fie titularii unui mandat electoral în cadrul unei autorități regionale sau locale, fie răspund din punct de vedere politic în fața unei adunări alese. În exercitarea funcției pe care o dețin, ei nu pot fi legați prin niciun fel de mandat imperativ. Aceștia își exercită funcțiile în deplină independență, în interesul general al Uniunii.

**Articolul 3 – Durata mandatului**

- (1) Mandatul unui membru sau al unui membru supleant începe la data intrării în vigoare a numirii sale de către Consiliu.
- (2) Mandatul unui membru sau al unui membru supleant se încheie prin demisie, la încetarea mandatului în temeiul căruia a fost numit sau prin deces.
- (3) Orice demisie trebuie notificată în scris președintelui Comitetului, cu menționarea datei intrării în vigoare a acesteia. Președintele trebuie să informeze Consiliul, care constată existența postului vacant și pune în aplicare procedura de înlocuire.
- (4) Membrul sau membrul supleant al cărui mandat se încheie ca urmare a încetării mandatului în temeiul căruia a fost numit îl informează în scris imediat cu privire la aceasta pe președintele Comitetului.

- (5) În cazurile menționate la alineatul (2) din prezentul articol, Consiliul numește un înlocuitor pe perioada rămasă din mandat.

**Articolul 4 – Privilegii și imunități**

Membrii și membrii supleanți cu mandate corespunzătoare beneficiază de privilegiile și imunitățile prevăzute de Protocolul privind privilegiile și imunitățile.

**Articolul 5 – Participarea membrilor și supleanților**

- (1) Orice membru care nu poate participa la o sesiune plenară poate cere să fie reprezentat de către un membru supleant din delegația sa națională, chiar și numai pentru o durată limitată la anumite zile din timpul sesiunii plene. Toți membrii și membrii supleanți cu mandate corespunzătoare trebuie să semneze o listă de prezență.
- (2) Orice membru care nu poate participa la o ședință a comisiei sau la orice altă ședință aprobată de Birou poate cere să fie reprezentat de către un alt membru sau de către un membru supleant din cadrul delegației sale naționale, grupului său politic sau grupului său interregional. Toți membrii și membrii supleanți cu mandate corespunzătoare trebuie să semneze o listă de prezență.
- (3) Un membru sau un membru supleant numit de pe lista de înlocuitori ai membrilor unui grup de lucru, constituit în temeiul articolului 36 sau 57, îl poate înlocui pe oricare alt membru din grupul său politic.
- (4) Un membru supleant sau un membru care îl reprezintă pe un altul poate ține locul unui singur membru. El exercită toate drepturile și atribuțiile unui membru în timpul ședinței respective. Delegarea votului trebuie notificată Secretariatului General, cu respectarea modalității de notificare corespunzătoare, și trebuie primită cel târziu cu o zi înaintea ședinței respective.
- (5) O sesiune plenară dă dreptul la o singură rambursare a cheltuielilor, fie în beneficiul membrului, fie în cel al membrului supleant. Biroul stabilește detaliile corespunzătoare în cadrul instrucțiunilor sale privind cheltuielile de deplasare și de ședere.
- (6) Un membru supleant numit în calitate de raportor poate asista la sesiunea plenară pe a cărei ordine de zi este înscris proiectul de aviz sau de raport pentru care este responsabil și poate prezenta acest raport chiar dacă membrul al cărui supleant participă și el la sesiunea respectivă. Membrul respectiv poate să își delege dreptul la vot supleantului său pe durata discutării aceluși proiect de aviz sau de raport. Delegarea votului trebuie notificată în scris secretarului general înaintea sesiunii respective.
- (7) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 23 alineatul (1), orice delegare a votului încetează să producă efecte din momentul în care membrul care a depus-o își pierde calitatea de membru al Comitetului.

**Articolul 6 – Delegarea votului**

Sub rezerva cazurilor prevăzute la articolele 5 și 30, dreptul de vot nu poate fi delegat.

**Articolul 7 – Delegațiile naționale și grupurile politice**

Delegațiile naționale și grupurile politice contribuie în mod echilibrat la organizarea lucrărilor Comitetului.

**Articolul 8 – Delegațiile naționale**

- (1) Membrii și membrii supleanți dintr-un stat membru constituie o delegație națională. Fiecare delegație națională își stabilește propria organizare internă și își alege un președinte, al cărui nume se comunică în mod oficial președintelui Comitetului.
- (2) Secretarul general ia măsurile necesare în cadrul administrației Comitetului ca delegațiile naționale să primească asistență. Aceste măsuri permit, de asemenea, ca fiecare membru să primească informații și asistență în limba sa oficială. Aceste măsuri sunt puse în aplicare de un serviciu specific, format din funcționari sau alți agenți ai Comitetului Regiunilor, care asigură delegațiilor naționale posibilitatea de a utiliza în mod corespunzător infrastructurile Comitetului. În special, secretarul general oferă delegațiilor naționale condiții adecvate pentru a-și desfășura ședințele imediat înainte de sesiunea plenară sau în timpul acesteia.
- (3) Delegațiile naționale beneficiază, de asemenea, de asistență din partea unor coordonatori naționali, care nu fac parte din personalul Secretariatului General. Aceștia contribuie la facilitarea exercitării mandatului membrilor în cadrul Comitetului.
- (4) Coordonatorii naționali beneficiază de susținere adecvată din partea secretarului general, de exemplu prin permisiunea de a utiliza în mod corespunzător infrastructura Comitetului.

**Articolul 9 – Grupurile politice și membrii neafiliați**

- (1) Membrii și membrii supleanți pot constitui grupuri care să reflecte afinitățile politice ale acestora. Criteriile de admitere se stabilesc în regulamentul de procedură specific fiecărui grup politic.
- (2) Pentru constituirea unui grup politic, este necesar un număr minim de optsprezece de membri sau membri supleanți, din care cel puțin jumătate trebuie să fie membri titulari, reprezentând în total cel puțin o cincime din statele membre. Un membru sau un membru supleant nu poate să aparțină decât unui singur grup politic. Un grup politic se dizolvă în cazul în care numărul său de membri devine inferior numărului de membri necesar constituirii sale.
- (3) Constituirea unui grup politic, dizolvarea sa, precum și orice altă modificare trebuie notificate președintelui Comitetului printr-o declarație. Declarația de constituire a unui grup politic trebuie să precizeze denumirea acestuia, numele membrilor și biroul.

- (4) Fiecare grup politic dispune de un secretariat, al cărui personal este angajat al Secretariatului General. Grupurile politice pot prezenta autorității de numire propuneri în vederea selectării, numirii, promovării și prelungirii contractelor persoanelor în cauză. Autoritatea de numire ia o decizie după consultarea președinților grupului politic respectiv.
- (5) Secretarul general asigură grupurilor politice și organelor acestora resursele necesare pentru ședințele, activitățile și publicațiile lor, precum și pentru desfășurarea activității secretariatelor acestora. Bugetul specifică resursele puse la dispoziția fiecărui grup politic. Grupurile politice și secretariatele acestora pot utiliza, în mod corespunzător, infrastructurile Comitetului.
- (6) Grupurile politice și birourile acestora se pot reuni chiar înaintea sesiunilor plenare sau în timpul acestora. De două ori pe an, grupurile politice se pot reuni în ședință extraordinară. Cheltuielile de deplasare și de ședere ale unui membru supleant care participă la aceste ședințe se rambursează în cazul în care acesta participă ca reprezentant al unui membru din grupul său politic.
- (7) Membrii neafiliați beneficiază de asistență administrativă. Procedura se stabilește de către Birou, la propunerea secretarului general.

**Articolul 10 – Grupurile interregionale**

Membrii și membrii supleanți pot constitui grupuri interregionale. Constituirea acestora trebuie declarată președintelui Comitetului. Un grup regional se constituie regulamentar pe baza deciziei Biroului.

\*  
\*       \*

**TITLUL II****ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA COMITETULUI****CAPITOLUL 1****CONVOCAREA ȘI CONSTITUIREA COMITETULUI****Articolul 11 – Convocarea primei ședințe**

Comitetul este convocat, după fiecare reinnoire, care are loc o dată la cinci ani, de către președintele la final de mandat sau, în absența acestuia, de către prim-vicepreședintele la final de mandat sau, în absența acestuia, de către cel mai în vârstă vicepreședinte la final de mandat sau, în lipsa acestuia, de către decanul de vârstă și se întrunește în termen de o lună de la numirea membrilor de către Consiliu.

Membrul care deține provizoriu președinția, în conformitate cu alineatul (1), asigură în acest interval și funcția de reprezentare a Comitetului și prezidează prima ședință, în calitate de președinte provizoriu.

Acesta, împreună cu cei mai tineri patru membri prezenți și cu secretarul general al Comitetului, formează Biroul provizoriu.

#### **Articolul 12 – Constituirea Comitetului și verificarea acreditărilor**

- (1) În cursul primei ședințe, președintele provizoriu aduce la cunoștința Comitetului comunicarea primită de la Consiliu cu privire la numirea membrilor și informează cu privire la exercitarea funcției de reprezentare. În cazul în care i se solicită acest lucru, el poate efectua o verificare a numirilor și a acreditărilor membrilor, înainte de a declara Comitetul constituit pentru noul mandat.
- (2) Biroul provizoriu rămâne în funcție până la anunțarea rezultatelor alegerii membrilor Biroului.

### CAPITOLUL 2

#### ADUNAREA PLENARĂ

#### **Articolul 13 – Funcțiile Adunării Plenare**

Comitetul se reunește în Adunarea Plenară. Sarcinile principale exercitate, în special, de către Adunarea Plenară sunt următoarele:

- (a) adoptarea de avize, rapoarte și rezoluții;
- (b) adoptarea proiectului de estimare a veniturilor și cheltuielilor Comitetului;
- (c) adoptarea programului politic al Comitetului la începutul fiecărui mandat;
- (d) alegerea președintelui, a prim-vicepreședintelui și a celorlalți membri ai Biroului;
- (e) constituirea comisiilor;
- (f) adoptarea și revizuirea Regulamentului de procedură al Comitetului;
- (g) decizia de a introduce o acțiune în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene, adoptată, după verificarea întrunirii cvorumului prevăzut la articolul 21 alineatul (1) prima teză, cu majoritatea voturilor exprimate, la propunerea fie a președintelui Comitetului, fie a comisiei competente, care acționează în conformitate cu articolele 53 și 54. Când o astfel de decizie este adoptată, președintele introduce acțiunea în numele Comitetului.

#### **Articolul 14 – Convocarea Adunării Plenare**

- (1) Președintele Comitetului convoacă Adunarea Plenară cel puțin o dată pe trimestru. Biroul trebuie să își stabilească un calendar al sesiunilor plenare în cursul celui de al treilea

trimestru al anului precedent. O sesiune plenară se poate desfășura pe durata uneia sau a mai multor zile de ședință.

- (2) În cazul în care cel puțin o pătrime dintre membri solicită în scris acest lucru, președintele are obligația de a convoca o sesiune plenară extraordinară, care trebuie să aibă loc cel mai devreme în termen de o săptămână și cel mai târziu în termen de o lună de la data prezentării solicitării. Cererea trebuie să menționeze subiectul care va fi dezbătut în cadrul sesiunii plenare extraordinare. Niciun alt subiect nu poate figura pe ordinea de zi a sesiunii extraordinare.

#### **Articolul 15 – Ordinea de zi a sesiunii plenare**

- (1) Biroul pregătește anteproiectul de ordine de zi, care cuprinde o listă provizorie a proiectelor de aviz, de raport sau de rezoluție care trebuie dezbătute în sesiunea plenară de după cea care urmează imediat, precum și toate celelalte documente care necesită o decizie (documente spre decizie).
- (2) Cu cel puțin douăzeci de zile lucrătoare înaintea deschiderii sesiunii plenare, președintele le transmite prin e-mail membrilor și membrilor supleanți proiectul de ordine de zi, împreună cu documentele spre decizie menționate în ordinea de zi; documentele de ședință se transmit membrilor și membrilor supleanți prin e-mail, în limbile lor oficiale respective. În același timp, documentele trebuie să poată fi consultate și în format electronic.
- (3) În general, proiectele de aviz, de raport și de rezoluție sunt înscrise pe ordinea de zi în ordinea în care au fost adoptate de comisii sau în care au fost depuse în conformitate cu Regulamentul de procedură, cu respectarea coerenței conținutului punctelor de pe ordinea de zi.
- (4) În anumite cazuri excepționale, bine motivate, în care este imposibilă respectarea termenului prevăzut la alineatul (2), președintele poate include în proiectul de ordine de zi un document spre decizie, cu condiția ca textul corespunzător să fi fost transmis membrilor și membrilor supleanți în limba lor oficială cu cel puțin o săptămână înaintea deschiderii sesiunii plenare. Pe pagina de gardă a documentului spre decizie, președintele trebuie să indice motivul utilizării acestei proceduri.
- (5) Amendamentele formulate în scris la proiectul de ordine de zi trebuie să îi parvină secretarului general cu cel puțin trei zile lucrătoare înaintea deschiderii sesiunii plenare.
- (6) În cursul ultimei ședințe de dinaintea deschiderii sesiunii plenare, Biroul adoptă proiectul definitiv de ordine de zi. În cursul acestei ședințe, Biroul, cu o majoritate de două treimi din voturile exprimate, poate înscrie pe ordinea de zi chestiuni urgente sau de actualitate, a căror discutare nu se poate amâna până la următoarea sesiune plenară.

(7) La propunerea președintelui, a unui grup politic sau a 32 de membri, Biroul sau Adunarea Plenară poate decide:

— amânarea examinării unui document până la o sesiune ulterioară;

sau

— retrimiteră unui document spre decizie comisiei sesizate pentru o nouă examinare.

Această dispoziție nu se aplică în cazurile în care termenul stabilit de Consiliu, de Comisie sau de Parlamentul European nu permite amânarea adoptării documentului spre decizie.

Documentul a cărui examinare a fost amânată până la o sesiune ulterioară a Adunării Plenare este însoțit în anexă de toate amendamentele referitoare la acesta care au fost valabil depuse.

În cazul în care este retrimis comisiei sesizate, documentul nu este însoțit de amendamente, iar raportorul apreciază în ce măsură conținutul acestora:

— necesită o revizie prealabilă a textului de către comisie, ținând cont de termenele stabilite;

și/sau

— poate face obiectul unor amendamente din partea raportorului, depuse în conformitate cu procedura de depunere a amendamentelor prevăzută de comisie.

Documentul este trecut pe ordinea de zi a comisiei, spre decizie.

#### Articolul 16 – Deschiderea sesiunii plenare

Președintele deschide sesiunea plenară și supune aprobării plenului proiectul definitiv de ordine de zi.

#### Articolul 17 – Publicitate, invitați și personalități invitate să ia cuvântul, dezbateră chestiunilor de actualitate

(1) Sesiunile Adunării Plenare sunt deschise publicului, cu excepția cazului în care se stabilește altfel pentru întreaga sesiune sau pentru un anumit punct aflat pe ordinea de zi.

(2) Reprezentanții Parlamentului European, ai Consiliului și ai Comisiei pot participa la sesiunile plenare. Aceștia pot fi invitați să ia cuvântul în cadrul sesiunilor plenare.

(3) Din proprie inițiativă sau la cererea Biroului, președintele poate invita, de asemenea, persoane din exterior să asiste la sesiunile plenare și să ia cuvântul în cadrul acestora. Aceste intervenții pot fi urmate de o discuție generală, căreia i se aplică dispozițiile generale referitoare la timpul afectat luărilor de cuvânt.

(4) În conformitate cu articolul 15 alineatele (1) și (6), Biroul poate propune Adunării Plenare o dezbateră generală privind unele chestiuni politice de actualitate cu implicații regionale și locale („dezbateră chestiunilor de actualitate”). În cadrul dezbaterii, se aplică dispozițiile generale referitoare la timpul afectat luărilor de cuvânt.

#### Articolul 18 – Timpul afectat luărilor de cuvânt

(1) La începutul sesiunii plenare, Adunarea Plenară stabilește, la propunerea Biroului, timpul afectat luărilor de cuvânt repartizat fiecărui punct de pe ordinea de zi. În timpul sesiunii plenare, președintele, din proprie inițiativă sau la solicitarea unui membru, poate hotărî limitarea timpului acordat pentru luările de cuvânt.

(2) La propunerea Biroului, președintele poate propune Adunării Plenare, în timpul dezbaterilor privind unele chestiuni generale sau unele teme specifice, repartizarea timpului afectat luărilor de cuvânt între grupurile politice și delegațiile naționale.

(3) Ca regulă generală, timpul afectat unei luări de cuvânt este limitat la un minut pentru intervențiile legate de procesul-verbal, de probleme de procedură sau de modificările aduse proiectului definitiv de ordine de zi sau ordinii de zi.

(4) În cazul în care un vorbitor depășește timpul acordat, președintele, după un avertisment, poate să îi retragă acestuia cuvântul.

(5) Orice membru poate propune încheierea dezbaterilor; președintele supune această propunere la vot.

#### Articolul 19 – Lista vorbitorilor

(1) Membrii care solicită cuvântul sunt înscrși pe o listă de vorbitori în ordinea primirii solicitărilor. Președintele dă cuvântul pe baza acestei liste. Președintele veghează ca, în măsura posibilului, să ia cuvântul alternativ vorbitori de orientări politice și din delegații naționale diferite.

(2) Cu toate acestea, se poate acorda prioritate, la cerere, raportorului comisiei competente și reprezentanților grupurilor politice și ai delegațiilor naționale care doresc să ia cuvântul în numele acestora.

(3) Nimeni nu poate lua cuvântul de mai mult de două ori pe același subiect, cu excepția cazului în care președintele a autorizat acest lucru. Totuși, președintele poate da cuvântul președinților și raportorilor comisiilor interesate, la cerere, stabilind în prealabil durată intervențiilor acestora.



**Articolul 20 – Probleme de procedură**

- (1) Oricărui membru care dorește să ridice o problemă de procedură sau să atragă atenția președintelui asupra nerespectării Regulamentului de procedură trebuie să i se acorde cuvântul. Problema ridicată trebuie să aibă legătură cu subiectul în discuție sau cu ordinea de zi.
- (2) Solicitățile de luare de cuvânt pe probleme de procedură au prioritate în fața tuturor celorlalte.
- (3) Președintele hotărăște imediat cu privire la problemele de procedură, în conformitate cu dispozițiile prezentului regulament. Dacă acesta a fost invocat, președintele își anunță decizia, fără a o supune la vot.

**Articolul 21 – Cvorumul**

- (1) Cvorumul Adunării Plenare este întrunit atunci când sunt prezenți mai mult de jumătate din numărul membrilor. Cvorumul se verifică la solicitarea unui membru și cu condiția ca cel puțin cincisprezece membri să voteze în favoarea verificării cvorumului. În cazul în care nu a fost solicitată verificarea întrunirii cvorumului, toate voturile se consideră valabile, indiferent de numărul de membri prezenți. Președintele poate hotărî suspendarea sesiunii pentru cel mult zece minute înainte de a trece la verificarea întrunirii cvorumului. Membrii care au solicitat verificarea sunt incluși în numărătoarea celor prezenți, chiar dacă nu se mai află în sală. În cazul în care numărul de membri prezenți este mai mic de cincisprezece, președintele poate constata că nu a fost întrunit cvorumul.
- (2) În cazul în care s-a constatat neîntrunirea cvorumului, toate punctele de pe ordinea de zi care trebuie supuse la vot se amână pentru următoarea zi de ședință, în cursul căreia Adunarea Plenară, indiferent de numărul de membri prezenți, poate vota în mod valabil cu privire la punctele amânate.

**Articolul 22 – Votul**

- (1) Adunarea Plenară se pronunță cu majoritatea voturilor exprimate, cu excepția cazurilor în care Regulamentul de procedură prevede altfel.
- (2) Tipurile valabile de vot sunt „pentru”, „împotriva” și abținere. Pentru calcularea majorității, se iau în considerare numai voturile „pentru” și „împotriva”. În caz de egalitate de voturi, se consideră că textul sau propunerea supusă votului este respinsă.
- (3) În cazul în care rezultatul numărării voturilor este contestat, președintele poate cere repetarea votului, din proprie inițiativă sau la solicitarea unui membru și cu condiția ca cel puțin cincisprezece membri să voteze în favoarea cererii.
- (4) La propunerea președintelui, a unui grup politic sau a 32 de membri, propunere prezentată înainte de aprobarea ordinii de zi definitive, Adunarea Plenară poate hotărî ca, în cazul unuia sau al mai multor puncte de pe ordinea de zi, să se voteze prin apel nominal consemnat în procesul-verbal al sesiunii plenare. Cu excepția cazului în care Adunarea

Plenară hotărăște altfel, amendamentele nu se votează nominal.

- (5) La propunerea președintelui, a unui grup politic sau a 32 de membri, se poate hotărî să se recurgă la votul secret atunci când se votează decizii care privesc persoane.
- (6) Președintele poate hotărî în orice moment ca votul să se efectueze prin mijloace electronice.

**Articolul 23 – Depunerea amendamentelor**

- (1) Numai membrii și membrii supleanți cu mandate corespunzătoare pot depune amendamente la documentele spre decizie, cu respectarea procedurii corespunzătoare de depunere a amendamentelor, precum și, strict în ceea ce privește propriul raport, membrii supleanți fără mandat, dar care îndeplinesc funcția de raportor.

Dreptul de a depune amendamente pentru o sesiune plenară nu poate fi exercitat în mod exclusiv decât de către un membru titular sau de către supleantul mandatat corespunzător al acestuia. Amendamentele valabile depuse înainte de pierderea calității de membru sau de membru supleant al Comitetului sau înainte de acordarea sau retragerea unei delegații de vot rămân valabile.

- (2) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 26 alineatul (1), amendamentele la documentele spre decizie trebuie prezentate fie de către un grup politic, fie de către cel puțin șase membri sau membri supleanți cu mandate corespunzătoare și trebuie să indice numele acestora. Delegațiile naționale care cuprind mai puțin de șase membri pot depune amendamente cu condiția ca acestea să fie depuse de un număr de membri sau de membri supleanți egal cu numărul membrilor delegației și să indice numele semnatărilor amendamentului.
- (3) Amendamentele trebuie să îi parvină secretarului general cu cel puțin nouă zile lucrătoare înaintea deschiderii sesiunii plenare. Amendamentele trebuie să poată fi consultate electronic de îndată ce au fost traduse și, în orice caz, cu cel puțin patru zile lucrătoare înaintea deschiderii sesiunii plenare.

Amendamentele se traduc cu prioritate și se comunică raportorului, pentru a-i permite acestuia să își transmită propriile amendamente Secretariatului General cu cel puțin două zile lucrătoare înainte de deschiderea sesiunii plenare. Amendamentele raportorului trebuie să se refere în mod explicit la unul sau mai multe dintre amendamentele menționate la primul paragraf. Amendamentele raportorului se pot consulta numai la deschiderea sesiunii plenare.

În cazul în care se aplică articolul 15 alineatul (4), președintele poate hotărî reducerea la trei zile lucrătoare înaintea deschiderii sesiunii plenare a termenului de depunere a amendamentelor. Aceste termene nu se aplică în cazul amendamentelor cu privire la chestiuni urgente în sensul articolului 15 alineatul (6).

- (4) Toate amendamentele se distribuie membrilor înainte de începerea sesiunii plenare.

**Articolul 24 – Examinarea amendamentelor**

- (1) În cazul în care unul sau mai multe amendamente au fost introduse în legătură cu un pasaj dintr-un document spre decizie, președintele, raportorul sau autorii acestor amendamente pot propune, în mod excepțional, amendamente de compromis în cadrul dezbaterii. În măsura în care este posibil, textul unui amendament de compromis trebuie să fi fost transmis în prealabil, în scris, președintelui și Secretariatului General, înainte de dezbateră punctului respectiv.
- (2) Amendamentele se supun la vot în ordinea paragrafelor din textul integral și în funcție de prioritățile următoare:

- amendamentele raportorului;
- amendamentele de compromis, cu excepția cazului în care unul dintre autorii amendamentelor inițiale se opune;
- celelalte amendamente.

Odată adoptate, amendamentele raportorului și amendamentele de compromis anulează toate amendamentele inițiale.

Președintele poate supune la vot un grup de amendamente al căror conținut sau obiectiv este similar.

- (3) Între amendamentele depuse pentru proiectul său de aviz sau de raport, raportorul poate prezenta o listă cu cele a căror adoptare o recomandă. În cazul în care există o recomandare de vot, președintele poate hotărî votarea în bloc a amendamentelor în cauză. Orice membru are dreptul de a contesta recomandarea de vot; în acest caz, acesta trebuie să indice care sunt amendamentele care trebuie să facă obiectul unui vot separat.
- (4) Amendamentele sunt prioritare în raport cu textul original și trebuie supuse la vot înaintea acestuia.
- (5) În cazul în care, la același pasaj de text, sunt introduse două sau mai multe amendamente care se exclud reciproc, cel care se îndepărtează cel mai mult de textul inițial capătă prioritate și este primul care trebuie supus la vot.
- Președintele anunță înainte de vot dacă adoptarea unui amendament atrage după sine caducitatea unuia sau mai multor alte amendamente, fie pentru că amendamentele în cauză se exclud dacă fac trimitere la același pasaj de text, fie pentru că introduc o contradicție. Un amendament caduc nu se mai supune la vot, cu excepția cazului în care caducitatea acestuia este contestată de autorii amendamentului, iar Adunarea Plenară acceptă supunerea sa la vot.
- (6) Votul final se referă la întregul text, astfel cum a fost eventual modificat. Un aviz care nu întrunește majoritatea sufragiilor exprimate se retrimite comisiei competente sau devine caduc.

**Articolul 25 – Avize și rapoarte urgente**

În situații de urgență, atunci când procedura ordinară nu permite respectarea unui termen stabilit de Consiliu, de Comisie sau de Parlamentul European și când comisia competentă a adoptat în unanimitate un proiect de aviz sau de raport, președintele transmite proiectul de aviz sau de raport Consiliului, Comisiei sau Parlamentului European, spre informare. Proiectul de aviz sau de raport se supune la vot, fără modificări, în sesiunea următoare a Adunării Plenare. Toate documentele referitoare la textul respectiv trebuie să menționeze dacă este vorba despre un aviz sau un raport care a făcut obiectul unei proceduri de urgență.

**Articolul 26 – Procedurile simplificate**

- (1) Proiectele de aviz sau de raport pe care comisia sesizată în fond le-a adoptat în unanimitate se supun votului Adunării Plenare fără modificări, cu condiția ca cel puțin treizeci și doi de membri sau membri supleanți cu mandat corespunzător sau un grup politic să nu fi depus un amendament pe marginea lor, în conformitate cu dispozițiile articolului 23 alineatul (3) prima teză. În acest caz, Adunarea Plenară examinează amendamentul. Proiectul de aviz sau de raport se prezintă de către raportor, în ședință plenară, și poate face obiectul unei dezbateri. El se comunică membrilor odată cu proiectul de ordine de zi.
- (2) În cazul în care comisia sesizată în fond cu privire la o propunere consideră că aceasta nu necesită comentarii sau amendamente din partea Comitetului, comisia poate propune să nu se formuleze niciun fel de obiecțiuni. Propunerea se supune spre aprobare fără dezbateră Adunării Plenare.

**Articolul 27 – Închiderea sesiunii plenare**

Înainte de închiderea sesiunii plenare, președintele comunică locul și data următoarei sesiuni, precum și punctele de pe ordinea de zi deja cunoscute.

**Articolul 28 – Simboluri**

- (1) Comitetul recunoaște și adoptă următoarele simboluri ale Uniunii:
- (a) drapelul reprezentând un cerc cu douăsprezece stele auri pe fond albastru;
  - (b) imnul extras din „Oda bucuriei” – Simfonia a IX-a de Ludwig van Beethoven;
  - (c) deviza „Unită în diversitate”.
- (2) Comitetul sărbătorește Ziua Europei la 9 mai.
- (3) Drapelul este arborat în toate clădirile Comitetului, precum și cu ocazia evenimentelor oficiale.



- (4) Imnul se cântă la deschiderea fiecărei sesiuni inaugurale de la început de mandat, precum și cu ocazia altor sesiuni solemne, în special la întâmpinarea șefilor de state și de guverne sau a noilor membri, după fiecare extindere.

### CAPITOLUL 3

#### BIROUL ȘI PREȘEDINTELE

##### Articolul 29 – Componența Biroului

Biroul este format din:

- (a) președinte;
- (b) prim-vicepreședinte;
- (c) câte un vicepreședinte pentru fiecare stat membru;
- (d) alți douăzeci și șapte de membri;
- (e) președinții grupurilor politice.

Cu excepția funcțiilor de președinte și de prim-vicepreședinte și a locurilor rezervate președinților grupurilor politice, celelalte locuri din Birou se împart între delegațiile naționale după cum urmează:

- trei locuri: Franța, Germania, Italia, Regatul Unit, Polonia, Spania;
- două locuri: Austria, Belgia, Bulgaria, Danemarca, Finlanda, Grecia, Irlanda, Lituania, Portugalia, Republica Cehă, România, Slovacia, Suedia, Țările de Jos, Ungaria;
- un loc: Cipru, Estonia, Letonia, Luxemburg, Malta, Slovenia.

##### Articolul 30 – Reprezentanții membrilor Biroului

- (1) Cu excepția președintelui și a prim-vicepreședintelui, fiecare delegație națională își desemnează, pentru Birou, un membru sau un membru supleant ca reprezentant *ad personam*.
- (2) Ca președinte, fiecare grup politic desemnează din rândurile sale un membru sau un membru supleant ca reprezentant *ad personam*.
- (3) Reprezentantul *ad personam* nu are dreptul de a participa, de a lua cuvântul și de a vota în cadrul ședințelor, decât atunci când îl reprezintă pe membrul respectiv al Biroului. Delegarea votului trebuie notificată în scris secretarului general înaintea ședinței în cauză.

##### Articolul 31 – Procedura de alegere

- (1) Biroul este ales de către Adunarea Plenară pe o perioadă de doi ani și jumătate.
- (2) Alegerile au loc sub președinția președintelui provizoriu, în mod analog procedurilor prevăzute la articolele 11 și 12. Candidaturile trebuie înaintate în scris secretarului general cel târziu cu o oră înaintea începerii sesiunii plenare. Alegerile se pot desfășura numai dacă sunt prezenți cel puțin două treimi dintre membri.

##### Articolul 32 – Alegerea președintelui și a prim-vicepreședintelui

- (1) Înaintea alegerilor pentru funcțiile de președinte și prim-vicepreședinte, candidații pot face o scurtă declarație în fața Adunării Plenare. În acest scop, ei dispun de un timp egal afectat luării de cuvânt, stabilit de președintele provizoriu.
- (2) Alegerea președintelui și a prim-vicepreședintelui se efectuează separat. Cei doi sunt aleși cu majoritatea voturilor exprimate.
- (3) Tipurile valabile de vot sunt votul „pentru” și abținerea. Numai voturile „pentru” se iau în considerare pentru a calcula dacă a fost întrunită majoritatea.
- (4) În cazul în care niciun candidat nu a întrunit majoritatea în primul tur de scrutin, se organizează un al doilea tur, în cursul căruia este ales candidatul care a întrunit cel mai mare număr de voturi. În caz de egalitate de voturi, decizia se ia prin tragere la sorți.

##### Articolul 33 – Alegerea membrilor Biroului

- (1) Se poate alcătui o listă comună cu candidaturile delegațiilor naționale care prezintă un singur candidat pentru fiecare post care le revine în cadrul Biroului. Această listă poate fi adoptată într-un singur tur de scrutin, cu majoritatea sufragiilor exprimate.

În cazul în care nu a fost adoptată o listă comună sau atunci când numărul de candidați propuși pentru locurile rezervate unei delegații naționale în cadrul Biroului depășește numărul locurilor disponibile, fiecare dintre aceste locuri face obiectul unui tur de scrutin separat; în acest caz, se aplică dispozițiile articolului 31 și articolului 32 alineatele (2)-(4), care reglementează procedura de alegere a președintelui și a prim-vicepreședintelui.

- (2) Pentru alegerea președinților grupurilor politice ca membri ai Biroului, se supune spre adoptare Adunării Plenare o listă nominală.

### Articolul 34 – Alegerea reprezentanților

Alegerea unui candidat pentru un loc în Birou implică automat și alegerea reprezentatului său *ad personam*.

### Articolul 35 – Alegeri parțiale pentru ocuparea unui loc vacant în Birou

Membrul Biroului sau reprezentantul acestuia *ad personam* care încetează să mai facă parte din Comitet sau care demisionează din Birou se înlocuiește pe durata rămasă a mandatului în conformitate cu dispozițiile articolelor 29-34. Alegerile parțiale pentru ocuparea unui loc vacant au loc în cadrul Adunării Plenare prezidate de președinte sau de unul dintre reprezentanții săi, potrivit dispozițiilor articolului 38 alineatul (3).

### Articolul 36 – Funcțiile Biroului

Biroul își asumă următoarele sarcini:

- (a) elaborarea și prezentarea în fața Adunării Plenare a proiectului său de program politic la începutul mandatului și controlarea punerii în aplicare a acestuia. La sfârșitul mandatului, Biroul prezintă Adunării Plenare un raport privind punerea în aplicare a programului său politic;
- (b) organizarea și coordonarea lucrărilor Adunării Plenare și a comisiilor;
- (c) adoptarea, la propunerea comisiilor, a programului de muncă anual al acestora;
- (d) competență generală în materie financiară, de organizare și administrativă cu privire la membri și membri supleanți, la organizarea internă a Comitetului și a Secretariatului General (inclusiv privind organigrama) și la organele Comitetului;
- (e) Biroul are dreptul:
  - să constituie grupuri de lucru formate din membrii Biroului sau din alți membri ai Comitetului, cu scopul de a-l consilia pe probleme specifice; aceste grupuri pot avea până la opt membri;
  - să invite alți membri ai Comitetului să asiste la întrunirile sale, în virtutea competențelor sau funcțiilor lor, precum și alte persoane;
- (f) angajarea secretarului general, a funcționarilor și a altor agenți menționați la articolul 69;
- (g) prezentarea în fața Adunării Plenare a proiectului de estimare a veniturilor și cheltuielilor Comitetului, în conformitate cu dispozițiile articolului 72;
- (h) autorizarea ședințelor în afara sediului;
- (i) luarea de măsuri privind componența și modalitățile de funcționare a grupurilor de lucru, a comitetelor mixte

constituite cu țările candidate la aderare sau a altor organisme politice la care participă membrii Comitetului;

- (j) adoptarea deciziei de introducere a unei acțiuni în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene în cazul în care Adunarea Planară nu este în măsură să adopte o decizie în termenul stabilit, după verificarea cvorumului menționat la articolul 37 alineatul (2), prima teză, cu majoritate de voturi, la propunerea președintelui Comitetului sau a comisiei competente, conform articolelor 53 și 54. Atunci când se adoptă această decizie, președintele introduce acțiunea în numele Comitetului și solicită Adunării Plenare, la următoarea sesiune, o decizie privind menținerea acțiunii. Dacă, după verificarea întrunirii cvorumului menționat la articolul 21 alineatul (1) prima teză, Adunarea Planară se pronunță împotriva acțiunii cu majoritatea prevăzută la articolul 13 litera (g), președintele retrace acțiunea.

### Articolul 37 – Convocarea Biroului, cvorumul și adoptarea deciziilor

- (1) Biroul este convocat de către președinte, care stabilește data ședinței și ordinea de zi, de comun acord cu prim-vicepreședintele. Biroul se întrunește cel puțin o dată pe trimestru sau în termen de paisprezece zile de la primirea unei cereri scrise formulate de cel puțin o pătrime dintre membrii săi.
- (2) Cvorumul Biroului este întrunit atunci când sunt prezenți mai mult de jumătate dintre membri. Cvorumul se verifică la solicitarea unui membru și cu condiția ca cel puțin cincisprezece membri să voteze în favoarea acestei solicitări. În cazul în care nu a fost solicitată verificarea întrunirii cvorumului, toate voturile se consideră valabile, indiferent de numărul de membri prezenți. Dacă se constată că nu a fost întrunit cvorumul, Biroul poate continua deliberările, dar votul se amână pentru ședința următoare.
- (3) Deciziile se adoptă cu majoritatea voturilor exprimate, cu excepția cazurilor în care Regulamentul de procedură prevede altfel. Se aplică dispozițiile articolului 22 alineatele (2) și (5).
- (4) Pentru pregătirea deciziilor Biroului, președintele îl însărcinează pe secretarul general cu elaborarea documentelor spre dezbateră și a recomandărilor spre decizie pentru fiecare dintre temele luate în discuție; documentele și recomandările se anexează proiectului de ordine de zi.
- (5) Aceste documente trebuie transmise membrilor prin e-mail cu cel puțin zece zile înaintea deschiderii ședinței. Amendamentele la documentele Biroului trebuie să ajungă la secretarul general cu cel puțin trei zile lucrătoare înaintea începerii ședinței Biroului, cu respectarea modalităților de depunere prevăzute și trebuie să poată fi consultate și în format electronic de îndată ce au fost traduse.

- (6) În situații excepționale, președintele poate recurge la o procedură scrisă pentru adoptarea unei decizii care nu privește persoane. Președintele le adresează membrilor propunerea de decizie și îi invită să îi comunice în scris, în termen de cinci zile lucrătoare, eventualele obiecții. În cazul în care nu există obiecții, decizia se consideră adoptată.

#### **Articolul 38 – Președintele**

- (1) Președintele conduce lucrările Comitetului.
- (2) Comitetul este reprezentat de președinte. El poate delega această atribuție.
- (3) În cazul în care președintele este absent sau nu poate participa, acesta este reprezentat de prim-vicepreședinte; în cazul în care și acesta este absent sau nu poate participa, președintele este reprezentat de unul dintre ceilalți vicepreședinți.

#### **Avize, rapoarte și rezoluții – Procedura în cadrul Biroului**

##### **Articolul 39 – Avizele – Temei juridic**

În conformitate cu articolul 307 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Comitetul adoptă avize:

- (a) atunci când este consultat de către Parlamentul European, Consiliu sau Comisie în cazurile prevăzute de tratate și în toate celelalte cazuri în care aceste instituții consideră consultarea oportună, în special atunci când este vorba despre cooperarea transfrontalieră;
- (b) din proprie inițiativă, în cazul în care consideră că este util;
- (c) atunci când, în caz de consultare a Comitetului Economic și Social European în conformitate cu articolul 304 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, Comitetul consideră că sunt în joc interese regionale specifice.

##### **Articolul 40 – Avize și rapoarte – Desemnarea comisiei competente**

- (1) Atunci când primește solicitări de avize din partea Consiliului, Comisiei sau a Parlamentului European cu privire la anumite documente, președintele le distribuie comisiilor competente, iar Biroul este informat cu privire la aceasta în ședința următoare.
- (2) În cazul în care tema unui aviz sau a unui raport este de competența mai multor comisii, președintele desemnează comisia sesizată în fond și, dacă este cazul, poate propune Biroului crearea unui grup de lucru constituit din reprezentanți ai comisiilor în cauză.
- (3) O comisie care nu este de acord cu o decizie adoptată de președinte în conformitate cu dispozițiile alineatelor (1) și (2) poate, prin intermediul președintelui său, să ceară Biroului să ia decizia finală.

##### **Articolul 41 – Desemnarea unui raportor general**

- (1) În cazul în care comisia sesizată nu reușește să elaboreze un proiect de aviz sau de raport în termenul stabilit de Consiliu, Comisie sau Parlamentul European, Biroul poate propune ca Adunarea Plenară să desemneze un raportor general însărcinat cu prezentarea unui proiect de aviz sau de raport direct în fața Adunării Plenare.
- (2) În cazul în care termenul stabilit de Consiliu, Comisie sau Parlamentul European este prea scurt pentru a permite numirea unui raportor general de către Adunarea Plenară a Comitetului, președintele poate face el însuși această numire, Adunarea Plenară fiind informată cu ocazia următoarei ședințe.
- (3) În ambele cazuri, comisia sesizată se întrunește, în măsura posibilului, pentru o dezbatere generală orientativă asupra subiectului avizului sau raportului.

##### **Articolul 42 – Avize și rapoarte din proprie inițiativă**

- (1) Cererile de elaborare a unor avize sau rapoarte din proprie inițiativă se pot înainta Biroului de către trei membri ai acestuia, de către o comisie, prin intermediul președintelui său, sau de către treizeci și doi de membri ai Comitetului. Cererile trebuie să parvină Biroului, însoțite de o expunere de motive, în același timp cu toate celelalte documente spre dezbatere menționate la articolul 37 alineatul (4) și, în măsura posibilului, înainte de adoptarea programului de lucru anual.
- (2) Biroul hotărăște cu privire la cererile de elaborare a unui aviz sau a unui raport din proprie inițiativă cu o majoritate de trei pătrimi din sufragiile exprimate. În conformitate cu dispozițiile articolului 40, elaborarea avizelor sau rapoartelor se repartizează comisiei competente în materie. Președintele informează Adunarea Plenară cu privire la toate deciziile Biroului referitoare la aprobarea și repartizarea elaborării de avize sau de rapoarte din proprie inițiativă.
- (3) Prezentul articol se aplică prin analogie avizelor menționate la articolul 39 litera (c).

##### **Articolul 43 – Prezentarea rezoluțiilor**

- (1) Rezoluțiile se înscriu pe ordinea de zi numai atunci când se referă la teme legate de domeniile de activitate ale Uniunii Europene, la preocupări importante ale comunităților regionale și locale și dacă sunt de actualitate.
- (2) Propunerile de rezoluții sau cererile de elaborare a unei rezoluții se pot înainta Comitetului de către cel puțin treizeci și doi de membri sau de către un grup politic. Toate propunerile sau cererile trebuie prezentate Biroului în scris și trebuie să cuprindă numele membrilor sau numele grupului politic care le susține. Acestea trebuie să parvină secretarului general cel târziu cu trei zile lucrătoare înainte de începerea ședinței Biroului.

- (3) În cazul în care Comitetul, în urma deciziei Biroului, trebuie să elaboreze un proiect de rezoluție sau trebuie să dea curs unei cereri de elaborare a unei rezoluții, Biroul poate:
- (a) fie să înscrie proiectul de rezoluție în anteproiectul de ordine de zi a sesiunii plenare, în conformitate cu articolul 15 alineatul (1);
  - (b) fie să desemneze o comisie competentă, căreia îi stabilește un termen pentru elaborarea proiectului de rezoluție; comisia competentă elaborează proiectul de rezoluție în conformitate cu procedura de elaborare a proiectelor de aviz sau de raport. În acest caz, nu se aplică dispozițiile articolului 51;
  - (c) fie, în conformitate cu dispozițiile articolului 15 alineatul (6) a doua teză, să înscrie un proiect de rezoluție pe ordinea de zi a următoarei sesiuni plenare. În acest caz, proiectul de rezoluție este examinat în a doua zi de ședință.
- (4) Proiectele de rezoluție care se referă la un eveniment imprezvizibil, survenit după termenul menționat la alineatul (2) (rezoluții de urgență), și care sunt conforme cu dispozițiile alineatului (1) pot fi depuse la începutul ședinței Biroului. Dacă acesta constată că propunerea privește aspecte esențiale pentru atribuțiile Comitetului, o tratează în conformitate cu dispozițiile alineatului (3) litera (c). Orice membru poate depune, în Adunarea Plenară, amendamente la proiecte de rezoluție de urgență.

#### **Articolul 44 – Promovarea avizelor, rapoartelor și rezoluțiilor**

Biroul are sarcina de a promova avizele, rapoartele și rezoluțiile adoptate de Comitet.

### CAPITOLUL 4

#### COMISIILE

#### **Articolul 45 – Componența și atribuțiile**

- (1) La începutul fiecărui mandat de cinci ani, Adunarea Plenară constituie comisii însărcinate cu pregătirea lucrărilor. Adunarea Plenară stabilește structura și atribuțiile comisiilor, la propunerea Biroului.
- (2) Componența comisiilor trebuie să reflecte modul de reprezentare a statelor membre în cadrul Comitetului.
- (3) Membrii Comitetului trebuie să facă parte din cel puțin o comisie și din cel mult două. Biroul poate prevedea excepții pentru membrii care aparțin unor delegații naționale ce cuprind un număr de membri mai mic decât numărul de comisii.

#### **Articolul 46 – Președintele și vicepreședinții**

- (1) La prima ședință, fiecare comisie își desemnează, din rândul membrilor, un președinte, un prim-vicepreședinte și, dacă este cazul, cel mult doi vicepreședinți.
- (2) În cazul în care numărul de candidați este același cu numărul de locuri care trebuie ocupate, aceștia pot fi votați prin aclamații. În caz contrar sau la solicitarea unei șesimi din membrii comisiei, ei sunt aleși prin vot, în conformitate cu dispozițiile articolului 32 alineatele (2)-(4) care reglementează procedura de alegere a președintelui și a prim-vicepreședintelui Comitetului.
- (3) Atunci când un membru încetează să mai facă parte din Comitet sau demisionează din postul de președinte sau de vicepreședinte al unei comisii, locul vacant se ocupă în conformitate cu procedura prevăzută în prezentul articol.

#### **Articolul 47 – Funcțiile comisiilor**

- (1) Comisiile dezbate politici ale Uniunii, în conformitate cu competențele care le sunt atribuite de Adunarea Plenară, în temeiul articolului 45. Comisiile au sarcina de a asigura elaborarea proiectelor de avize, de rapoarte și de rezoluții, care vor fi ulterior supuse Adunării Plenare pentru adoptare.
- (2) Ele își elaborează proiectul de program de lucru anual în conformitate cu prioritățile politice ale Comitetului și îl supun spre adoptare Biroului.

#### **Articolul 48 – Convocarea comisiilor și ordinea de zi**

- (1) Data și ordinea de zi a ședinței unei comisii sunt stabilite de către președintele comisiei respective, de comun acord cu prim-vicepreședintele.
- (2) Comisia se convoacă de către președintele său. Nota de convocare a unei adunări ordinare, împreună cu ordinea de zi, trebuie să ajungă la membri cel târziu cu patru săptămâni înainte de data fixată pentru desfășurarea acesteia.
- (3) La cererea scrisă a cel puțin o pătrime dintre membri, președintele unei comisii are obligația de a convoca o ședință extraordinară a comisiei, care trebuie să aibă loc în termen de patru săptămâni de la data depunerii cererii. Ordinea de zi a unei adunări extraordinare se stabilește de către membrii care au prezentat cererea. Aceasta se transmite membrilor în același timp cu convocarea.
- (4) Toate proiectele de aviz și alte documente spre dezbateri care trebuie traduse și puse la dispoziție înaintea ședinței trebuie să îi parvină secretariatului comisiei cu cel puțin cinci săptămâni înaintea datei ședinței. Acestea trebuie transmise membrilor prin e-mail cel târziu cu zece zile lucrătoare înaintea acestei date. În situații excepționale, președintele poate modifica termenele menționate anterior.

**Articolul 49 – Publicitatea**

- (1) Ședințele comisiilor sunt deschise publicului, cu excepția cazului în care o comisie decide altfel cu privire la o întreagă ședință sau la un anumit punct de pe ordinea de zi a unei ședințe.
- (2) Reprezentanți ai Parlamentului European, ai Consiliului și ai Comisiei, precum și alte persoane pot fi invitați să participe la deliberările comisiilor și să răspundă la întrebările membrilor.

**Articolul 50 – Termenele de elaborare a avizelor și rapoartelor**

- (1) Comisiile își prezintă proiectele de aviz sau de raport în termenele prevăzute de calendarul interinstituțional. Numărul de ședințe prevăzute în vederea examinării unui proiect de aviz sau de raport este de cel mult două, prima ședință de organizare a lucrului neîntrând în acest calcul.
- (2) În mod excepțional, Biroul poate autoriza ședințe suplimentare pentru examinarea unui proiect de aviz sau de raport sau poate proroga termenul stabilit pentru prezentarea acestuia.

**Articolul 51 – Conținutul avizelor și al rapoartelor**

- (1) Un aviz sau un raport al Comitetului expune opiniile și recomandările acestuia cu privire la problema în discuție, precum și, dacă este cazul, propuneri concrete de modificare a documentului în dezbatere.
- (2) Avizele Comitetului cuprind o referință explicită la aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității.
- (3) De asemenea, aceste avize și rapoarte trebuie să abordeze, de fiecare dată când este posibil, impactul preconizat la nivel regional și local din punct de vedere administrativ și financiar.
- (4) Dacă este cazul, elaborarea expunerii de motive este responsabilitatea raportorului. Aceasta nu se supune la vot. Ea trebuie să fie totuși în concordanță cu textul avizului, care se supune la vot.

**Articolul 52 – Monitorizarea avizelor Comitetului**

- (1) În perioada care urmează adoptării unui aviz, președintele și raportorul comisiei desemnate pentru elaborarea proiectului de aviz monitorizează, cu sprijinul secretarului general, derularea procedurii aflate la originea consultării Comitetului.
- (2) Atunci când această comisie consideră că este necesar, ea poate solicita Biroului autorizația de a elabora un proiect de aviz revizuit pe aceeași temă și, în măsura posibilului, de către același raportor, pentru a ține seama și a reacționa la evoluția procedurii aflate la originea consultării Comitetului.

- (3) Comisia se reunește, în măsura în care este posibil, pentru dezbateră și adoptarea proiectului de aviz revizuit, care este trimis sesiunii plenare următoare.

- (4) În cazul în care stadiul procedurii aflate la originea consultării Comitetului nu permite comisiei sau Biroului suficient timp pentru a se pronunța, președintele comisiei în cauză îl informează cu privire la aceasta direct pe președintele Comitetului, în vederea recurgerii la procedura de desemnare a unui raportor general, prevăzută la articolul 41.

**Articolul 53 – Acțiunea în justiție pentru încălcarea principiului subsidiarității**

- (1) Președintele Comitetului sau comisia desemnată pentru elaborarea unui proiect de aviz poate introduce o acțiune în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene pentru încălcarea principiului subsidiarității împotriva unui act legislativ pentru a cărui adoptare Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene prevede consultarea Comitetului.
- (2) Comisia hotărăște cu majoritate de voturi, după ce verifică, în prealabil, întrunirea cvorumului prevăzut la articolul 59 alineatul (1). Propunerea comisiei este înaintată spre decizie fie Adunării Plenare, în conformitate cu articolul 13 litera (g), fie Biroului, în cazurile menționate la articolul 36 litera (j). Comisia își motivează propunerea într-un raport detaliat, inclusiv în ceea ce privește, dacă este cazul, caracterul urgent al deciziei adoptate pe baza articolului 36 litera (j).

**Articolul 54 – Nerespectarea consultării obligatorii a Comitetului**

- (1) În cazul în care Comitetul nu a fost consultat în cazurile prevăzute în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, președintele Comitetului sau o comisie poate propune fie Adunării Plenare, în conformitate cu articolul 13 litera (g), fie Biroului, în cazurile menționate la articolul 36 litera (j), introducerea unei acțiuni în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene.
- (2) Comisia hotărăște cu majoritatea voturilor exprimate, după ce verifică, în prealabil, întrunirea cvorumului prevăzut la articolul 59 alineatul (1). Comisia își motivează propunerea într-un raport detaliat, inclusiv în ceea ce privește, dacă este cazul, caracterul urgent al deciziei adoptate pe baza articolului 36 litera (j).

**Articolul 55 – Raportul privind impactul avizelor**

Cel puțin o dată pe an, Secretariatul General prezintă Adunării Plenare un raport privind impactul avizelor Comitetului, bazat, în special, pe contribuțiile care îi sunt comunicate de către fiecare comisie competentă și pe informațiile colectate de la instituțiile implicate.



**Articolul 56 – Raportorii**

- (1) În vederea elaborării unui proiect de aviz sau de raport, fiecare comisie numește, la propunerea președintelui său, unul sau, în situații motivate corespunzător, doi raportorii.
- (2) La desemnarea raportorilor, fiecare comisie asigură o repartizare echilibrată a avizelor și rapoartelor.
- (3) În caz de urgență, președintele comisiei poate recurge la o procedură scrisă pentru desemnarea unui raportor. Președintele adresează membrilor comisiei o comunicare prin care îi invită să îi comunice în scris, în termen de trei zile lucrătoare, eventualele obiecții la numirea raportorului propus. În cazul în care există obiecții, președintele și prim-vicepreședintele iau o hotărâre de comun acord.
- (4) Președintele sau un vicepreședinte desemnat raportor încredințează unui alt vicepreședinte sau, în lipsa acestuia, celui mai în vârstă dintre membrii prezenți conducerea ședinței în cadrul căreia se examinează proiectul de aviz sau de raport respectiv.
- (5) Atunci când un raportor își pierde calitatea de membru sau de membru supleant al Comitetului, se desemnează un alt raportor din același grup politic în cadrul comisiei respective, dacă este cazul prin utilizarea procedurii prevăzute la alineatul (3).

**Articolul 57 – Grupurile de lucru**

- (1) În cazuri bine întemeiate, comisiile pot institui, cu aprobarea Biroului, grupuri de lucru. Acestea pot cuprinde și membri ai altor comisii.
- (2) Un membru al unui grup de lucru care nu poate participa la o ședință poate cere să fie reprezentant de un membru sau un membru supleant din grupul său politic, care figurează pe lista înlocuitorilor acestui grup de lucru.
- (3) Fiecare grup de lucru poate numi, dintre membrii săi, un președinte și un vicepreședinte.

**Articolul 58 – Experții**

- (1) Membrii comisiilor pot solicita să fie asistați de un expert.
- (2) O comisie poate desemna experți, atât pentru a participa în cadrul lucrărilor sale cât și pentru a asista grupurile de lucru pe care le-a instituit. La invitația președintelui comisiei, acești experți pot participa la întrunirile comisiei respective sau la cele ale grupurilor de lucru pe care le asistă.
- (3) Numai experții raportorului sau experții invitați de comisie au dreptul la rambursarea cheltuielilor de deplasare și ședere.

**Articolul 59 – Cvorumul**

- (1) Cvorumul unei comisii este întrunit atunci când mai mult de jumătate din numărul de membri sunt prezenți.

- (2) Cvorumul se verifică la solicitarea unui membru și cu condiția ca cel puțin zece membri să voteze în favoarea acestei solicitări. În cazul în care nu a fost solicitată verificarea întrunirii cvorumului, toate voturile se consideră valabile, indiferent de numărul de membri prezenți. Dacă se constată că nu a fost întrunit cvorumul, comisia poate examina punctele rămase pe ordinea de zi care nu necesită votare și amână pentru ședința următoare deliberările și votul asupra celorlalte puncte rămase de pe ordinea de zi.

**Articolul 60 – Votul**

- (1) Deciziile sunt luate cu majoritatea voturilor exprimate. Se aplică dispozițiile articolului 22 alineatul (2).
- (2) Dacă o comisie a întrerupt votul asupra unui aviz, ea poate decide, cu majoritatea sufragiilor exprimate, votarea din nou a amendamentelor deja votate în momentul în care se pronunță asupra ansamblului textului.

**Articolul 61 – Amendamentele**

- (1) Amendamentele trebuie să ajungă la secretariatul comisiei cu cel puțin șapte zile lucrătoare înainte de data stabilită pentru ședință. Acest termen poate fi modificat, în cazuri excepționale, de către președinte.

În comisie, nu pot fi depuse amendamente decât de către membri sau membri supleanți cu mandate corespunzătoare care fac parte din acea comisie, în condițiile prevăzute de articolul 5 alineatul (2), precum și, strict în ceea ce privește propriul raport, de către orice membru supleant fără mandat care este numit raportor.

Dreptul de a depune amendamente pentru o ședință de comisie nu poate fi exercitat în mod exclusiv decât de către un membru sau membru supleant mandatat corespunzător care face parte din acea comisie. Amendamentele valabile depuse înainte de pierderea calității de membru sau de membru supleant al Comitetului sau înainte de acordarea sau retragerea unei delegații de vot rămân valabile.

Amendamentele se traduc cu prioritate și se comunică raportorului, pentru a-i permite acestuia să-și transmită propriile amendamente Secretariatului General cu cel puțin două zile lucrătoare înainte de deschiderea sesiunii plenare. Amendamentele raportorului trebuie să se refere în mod explicit la unul sau mai multe dintre amendamentele menționate în primul paragraf și trebuie să poată fi consultate în format electronic de îndată ce au fost traduse și trebuie să fie distribuite pe hârtie cel târziu la deschiderea sesiunii plenare.

Dispozițiile articolului 24 alineatele (1)-(5) se aplică *mutatis mutandis*.

- (2) Votarea amendamentelor urmează ordinea paragrafelor din proiectul de aviz sau de raport dezbătut. Se trece apoi la votul final pe ansamblul textului.
- (3) După adoptarea în comisie, avizul sau raportul se transmite de către președintele comisiei președintelui Comitetului Regiunilor.

#### **Articolul 62 – Decizia de a nu elabora un aviz sau un raport**

Comisia sesizată (în fond, dacă este cazul) cu elaborarea unei propuneri și care estimează că textul nu prezintă interes local sau regional ori importanță politică poate hotărî să nu elaboreze un aviz sau un raport pe subiectul respectiv.

#### **Articolul 63 – Procedura scrisă**

- (1) În situații excepționale, președintele unei comisii poate recurge la o procedură scrisă pentru adoptarea unei decizii care privește funcționarea comisiei sale.
- (2) Președintele le adresează membrilor propunerea spre decizie și îi invită să îi comunice în scris, în termen de trei zile lucrătoare, eventualele obiecții.
- (3) În cazul în care nu există obiecții, decizia se consideră adoptată.

#### **Articolul 64 – Luare de poziție sub forma unei scrisori**

- (1) În cazul sesizărilor la care este de dorit un răspuns al Comitetului, dar, având în vedere anumite priorități și/sau dat fiind că, în trecutul apropiat, s-au adoptat deja avize relevante pe aceeași temă și nu se consideră necesar un nou aviz, comisia responsabilă poate decide să nu mai formuleze un aviz. În acest caz, Comitetul poate răspunde instituțiilor Uniunii Europene printr-o scrisoare semnată de președintele Comitetului.
- (2) Scrisoarea va fi elaborată de președintele comisiei responsabile, cu consultarea raporturilor avizelor anterioare pe aceeași temă.
- (3) În limita termenelor stabilite, scrisoarea se prezintă spre dezbateră în prima ședință a comisiei relevante, înainte de a fi prezentată președintelui Comitetului pentru a fi semnată.

#### **Articolul 65 – Dispoziții aplicabile comisiilor**

Articolul 11, articolul 12 alineatul (2), articolul 17 alineatele (1)-(3) și articolul 20 se aplică, *mutatis mutandis*, și comisiilor.

### CAPITOLUL 5

#### ADMINISTRAȚIA COMITETULUI

#### **Articolul 66 – Secretariatul General**

- (1) Comitetul este asistat de un Secretariat General.

- (2) Secretariatul General este condus de un secretar general.

- (3) Biroul, la propunerea secretarului general, stabilește organizarea Secretariatului General în așa fel încât acesta să fie în măsură să asigure funcționarea Comitetului și a organelor sale și să le ofere asistență membrilor Comitetului în exercitarea mandatului lor. În cadrul procesului de organizare, se stabilesc serviciile pe care Secretariatul General trebuie să le furnizeze membrilor, delegațiilor naționale, grupurilor politice și membrilor neafiliați.

- (4) Secretariatul General redactează procesele-verbale ale deliberărilor din cadrul organelor Comitetului.

#### **Articolul 67 – Secretarul general**

- (1) Secretarul general are sarcina de a asigura punerea în aplicare a deciziilor Biroului sau ale președintelui, în conformitate cu prezentul regulament de procedură și cu respectarea cadrului juridic în vigoare. Secretarul general participă cu vot consultativ la reuniunile Biroului, pentru care redactează procesele-verbale.
- (2) Secretarul general își exercită atribuțiile sub autoritatea președintelui, care reprezintă Biroul.

#### **Articolul 68 – Angajarea secretarului general**

- (1) Biroul angajează secretarul general prin decizie cu o majoritate de două treimi din numărul de voturi exprimate și după verificarea întrunirii cvorumului menționat la articolul 37 alineatul (2) prima teză, în conformitate cu dispozițiile articolului 2 și cu dispozițiile corespunzătoare din Regimul aplicabil altor agenți ai Comunităților Europene.
- (2) Secretarul general este angajat pe o perioadă de cinci ani. Condițiile specifice ale contractului său sunt stabilite de Birou.

Mandatul secretarului general poate fi reînnoit o singură dată, pentru o perioadă de maximum cinci ani.

- (3) În ceea ce îl privește pe secretarul general, competențele acordate autorităților abilitate să încheie contracte de angajare în conformitate cu dispozițiile Regimului aplicabil altor agenți ai Comunităților Europene sunt exercitate de către Birou.

#### **Articolul 69 – Statutul funcționarilor și Regimul aplicabil altor agenți ai Comunităților Europene**

- (1) Competențele acordate, prin Statutul funcționarilor Comunităților Europene, autorităților de numire sunt exercitate:

- în ceea ce îi privește pe funcționarii cu grade de la 5 la 12 din grupa de funcții AD și pe funcționarii din grupa de funcții AST, de către secretarul general;
  - în ceea ce îi privește pe ceilalți funcționari, de către Birou, la propunerea secretarului general.
- (2) Competențele acordate prin Regimul aplicabil altor agenți ai Comunităților Europene autorității abilitate să încheie contracte de angajare se exercită:
- în ceea ce îi privește pe agenții temporari cu grade de la 5 la 12 din grupa de funcții AD și pe agenții temporari din grupa de funcții AST, de către secretarul general;
  - în ceea ce îi privește pe ceilalți agenți temporari, de către Birou, la propunerea secretarului general;
  - pentru agenții temporari de la cabinetul președintelui sau al prim-vicepreședintelui:
    - pentru gradele de la 5 la 12 din grupa de funcții AD și pentru gradele din grupa de funcții AST, de către secretarul general, la propunerea președintelui;
    - pentru alte grade din grupa de funcții AD, de către Birou, la propunerea președintelui.
- Agenții temporari angajați la cabinetul președintelui sau al prim-vicepreședintelui sunt angajați până la sfârșitul mandatului acestora.
- în ceea ce îi privește pe agenții contractuali, consilierii speciali și agenții locali, de către secretarul general, în condițiile stabilite prin Regimul aplicabil altor agenți ai Comunităților Europene.
- (2) Comisia pentru afaceri financiare și administrative are următoarele atribuții:
- (a) discutarea și adoptarea anteproiectului de estimare a veniturilor și cheltuielilor depus de secretarul general, în conformitate cu articolul 72;
  - (b) elaborarea proiectelor de norme de aplicare și de decizii pentru Birou în chestiuni financiare, de organizare și administrative, inclusiv referitoare la membri și la membri supleanți.
- (3) Președintele Comisiei pentru afaceri financiare și administrative reprezintă Comitetul în fața autorităților bugetare ale Uniunii.

### Articolul 72 – Bugetul

- (1) Comisia pentru afaceri financiare și administrative prezintă Biroului anteproiectul de estimare a veniturilor și cheltuielilor Comitetului pentru exercițiul financiar următor. Biroul supune proiectul de estimare a veniturilor și cheltuielilor Adunării Plenare spre adoptare.
- (2) Adunarea Plenară adoptă proiectul de estimare a veniturilor și cheltuielilor Comitetului și îl transmite Comisiei, Consiliului și Parlamentului European, în timp util pentru a asigura respectarea termenelor impuse de dispozițiile bugetare.
- (3) Președintele Comitetului, după consultarea Comisiei pentru afaceri financiare și administrative, inițiază sau dispune inițierea execuției bugetului de venituri și cheltuieli, în conformitate cu normele financiare interne adoptate de Birou. Președintele îndeplinește aceste atribuții în conformitate cu dispozițiile Regulamentului financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene.

\*

\* \*

### Articolul 70 – Ședința cu ușile închise

Biroul se întrunește în ședință cu ușile închise atunci când adoptă decizii conform articolelor 68 și 69.

### Articolul 71 – Comisia pentru afaceri financiare și administrative

- (1) Biroul instituie, în conformitate cu articolul 36, o comisie consultativă pentru afaceri financiare și administrative, prezidată de un membru al Biroului.

### TITLUL III

### ALTE DISPOZIȚII

### CAPITOLUL 1

### COOPERAREA CU ALTE INSTITUȚII UE

### Articolul 73 – Acorduri de cooperare

În cadrul competențelor Comitetului, Biroul poate încheia, la propunerea secretarului general, acorduri cu alte instituții sau organisme.



**Articolul 74 – Transmiterea și publicarea avizelor, rapoartelor și rezoluțiilor**

- (1) Avizele și rapoartele Comitetului, precum și toate comunicările referitoare la aplicarea unei proceduri simplificate în conformitate cu articolul 26 sau la decizia de a nu elabora un aviz sau un raport în conformitate cu articolul 62 se adresează Consiliului, Comisiei sau Parlamentului European. Acestea se transmit de către președinte, la fel ca și rezoluțiile.
- (2) Avizele, rapoartele și rezoluțiile se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

## CAPITOLUL 2

**PUBLICITATEA ȘI TRANSPARENȚA****Articolul 75 – Accesul publicului la documente**

- (1) Orice cetățean al Uniunii și orice persoană fizică sau juridică rezidentă sau având sediul social într-un stat membru au drept de acces la documentele Comitetului, în conformitate cu dispozițiile Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene, sub rezerva principiilor, condițiilor și limitelor definite prin Regulamentul (CE) nr. 1049/2001 al Parlamentului European și al Consiliului și în conformitate cu normele stabilite de Biroul Comitetului. Accesul la documentele Comitetului se acordă, în măsura posibilului, în același mod și altor persoane fizice sau juridice.
- (2) Comitetul creează un registru al documentelor sale. În acest sens, Biroul adoptă normele interne de reglementare a accesului și stabilește lista documentelor accesibile în mod direct.

## CAPITOLUL 3

**UTILIZAREA LIMBILOR****Articolul 76 – Regimul lingvistic al serviciilor de interpretare**

În măsura posibilului, se asigură mijloacele care să faciliteze aplicarea următoarelor principii privind regimul lingvistic al serviciilor de interpretare:

- (a) Dezbaterile Comitetului sunt accesibile în toate limbile oficiale, cu excepția cazului în care Biroul decide altfel.
- (b) Toți membrii au dreptul de a se exprima la sesiunea plenară în limba oficială în care doresc. Orice intervenție într-una dintre limbile oficiale se traduce simultan în toate celelalte limbi oficiale, precum și în orice altă limbă pe care Biroul o consideră necesară.
- (c) La ședințele Biroului, comisiilor și grupurilor de lucru, se asigură interpretare în și din limbile utilizate de membrii care au confirmat participarea la ședința respectivă.

## CAPITOLUL 4

**DISPOZIȚII PRIVIND REGULAMENTUL DE PROCEDURĂ****Articolul 77 – Revizuirea Regulamentului de procedură**

- (1) Adunarea Plenară decide, cu votul majorității membrilor săi, dacă este necesară revizuirea prezentului regulament de procedură, fie parțial, fie în ansamblul său.
- (2) Aceasta însărcinează o comisie ad-hoc cu elaborarea unui raport și a unui proiect de text pe baza cărora inițiază adoptarea noilor dispoziții, prin votul majorității membrilor. Noile dispoziții intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

**Articolul 78 – Instrucțiunile Biroului**

Biroul poate stabili prin instrucțiuni normele de aplicare a dispozițiilor prezentului regulament de procedură, cu respectarea acestuia.

**Articolul 79 – Intrarea în vigoare a Regulamentului de procedură**

Prezentul regulament de procedură intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

## IV

(Acte adoptate înainte de 1 decembrie 2009, în temeiul Tratatului CE, al Tratatului UE și al Tratatului Euratom)

## DECIZIA COMISIEI

din 30 septembrie 2009

cu privire la schema de ajutor C 2/09 (ex N 221/08 și N 413/08), pe care Germania intenționează să o acorde pentru modernizarea condițiilor generale pentru investițiile de capital

[notificată cu numărul C(2009) 7387]

(Numai textul în limba germană este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2010/13/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 88 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile menționate <sup>(1)</sup> și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

### 1. PROCEDURA

- (1) Prin scrisoarea din 30 aprilie 2008, înregistrată în aceeași zi la Comisie, din motive de certitudine juridică, Germania a notificat Comisiei două măsuri cu privire la obligația de plată a impozitului comercial și la exonerarea de la restricția privind reportarea pierderilor (N 221/08). Prin scrisorile din 26 iunie și 23 octombrie 2008, Comisia a solicitat informații suplimentare. Germania a răspuns prin scrisorile din 24 iulie și 21 noiembrie 2008, înregistrate în aceeași zi.
- (2) Prin scrisoarea din 22 august 2008, înregistrată în aceeași zi la Comisie, autoritățile germane au notificat Comisiei, din motive de certitudine juridică, o a treia măsură referitoare la avantajele fiscale pentru investitorii privați (N 413/08). La 9 octombrie 2008 a avut loc o întâlnire între autoritățile germane și Direcția Generală Concurență. Ulterior, Germania a comunicat informații suplimentare prin scrisoarea din 19 noiembrie 2008, înregistrată în aceeași zi.

- (3) La 28 ianuarie 2009, Comisia a inițiat procedura de investigare formală pentru toate cele trei măsuri. Rezumatul deciziei a fost publicat la 14 martie 2009 în Jurnalul Oficial <sup>(2)</sup>. Autoritățile germane au prezentat observații prin scrisoarea din 3 martie 2009, înregistrată în aceeași zi. Părțile terțe și-au prezentat observațiile prin scrisorile din 9 și 14 aprilie 2009, înregistrate în aceeași zi. Germania a fost informată cu privire la aceste observații la 23 aprilie 2009 și a răspuns prin scrisoarea din 22 mai 2009, înregistrată în aceeași zi.

### 2. DESCRIERE

#### 2.1. Obiectivul măsurilor și bugetul

- (4) Notificările se referă la trei măsuri fiscale și conțin două definiții privind beneficiarii. Măsurile au fost incluse în Legea privind modernizarea condițiilor generale pentru investițiile de capital (*das Gesetz zur Modernisierung der Rahmenbedingungen für Kapitalbeteiligungen*, denumită în continuare „MoRaKG”). Măsurile au ca obiectiv comun punerea la dispoziție a capitalului privat de risc pentru un anumit grup de întreprinderi, definite ca „întreprinderi destinate” (denumite în continuare „ID”).
- (5) Prima măsură (înregistrată cu nr. N 221/08) urmărește facilitarea furnizării capitalului de risc, prin aplicarea criteriilor specifice de eligibilitate pentru ca societățile cu capital de risc (denumite în continuare „SCR”) să fie scutite de *obligația de plată a impozitului comercial* (*Gewerbesteuerpflicht*). Germania estimează că aplicarea măsurii va cauza diminuarea încasărilor din impozite cu 90 de milioane EUR anual.
- (6) Cea de-a doua măsură (înregistrată, de asemenea, cu nr. N 221/08) atenuează normele restrictive de combatere a abuzurilor la deducerea pierderilor, oferind ID posibilitatea de a *reporta pierderile*, în cazul în care o SCR achiziționează părți sociale de la acestea. Germania estimează că această măsură va cauza diminuarea încasărilor din impozite cu 385 de milioane EUR anual.

<sup>(1)</sup> JO C 60, 14.3.2009, p. 9.

<sup>(2)</sup> A se vedea nota de subsol 1.

- (7) Cea de-a treia măsură (înregistrată cu nr. N 413/08) prevede că persoanele fizice care investesc în ID (denumite, de asemenea, „investitori privați”) au dreptul la *beneficii din impozitul pe profit* atunci când obțin profituri din capital rezultate din cesionări. Cu toate că avantajele fiscale sunt acordate direct investitorilor privați, ID pot obține beneficii indirecte prin această măsură, prin faptul că obțin mai multe investiții. Germania estimează că această măsură va avea drept rezultat diminuarea încasărilor din impozite cu 30 de milioane EUR anual.

## 2.2. Beneficiarii măsurilor

- (8) Beneficiarii celor trei măsuri fiscale prevăzute prin MoRaKG sunt SCR și ID, astfel cum sunt definite de MoRaKG, precum și investitorii privați, în special investitorii privați cu situație financiară bună (denumiți în continuare „investitori providențiali” – *Business Angels*), astfel:

	Măsură privind impozitul comercial	Exonerare de la interdicția de reportare a pierderilor	Avantaje fiscale privind impozitul pe venit
Societăți cu capital de risc	direct	indirect	nu
Întreprinderi-destinare	nu	direct	indirect
Investitori privați	nu	nu	direct

- (9) Societățile cu capital de risc sunt societăți recunoscute de Autoritatea de Supraveghere Financiară (BaFin) ca societăți de investiții cu capital de risc și care nu sunt înregistrate concomitent ca societăți de investiții de capital privat<sup>(3)</sup>. Pentru a fi clasificate drept societate cu capital de risc trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- conform statutului societății cu capital de risc, obiectul de activitate al societății trebuie să fie reprezentat de dobândirea, deținerea, administrarea și înstrăinarea de participații la capital de risc. 70 % din activele administrate de societatea de investiții de capital de risc trebuie să fie investiții în participații la ID;
- trebuie să aibă sediul social și organele executive în Germania;
- capitalul de pornire al unei societăți de investiții cu capital de risc sau aportul de capital al asociaților

<sup>(3)</sup> Societățile de investiții de capital privat sunt înregistrate la autoritatea supremă competentă a Landului (*Obersten Landesbehörde*). În baza acestei înregistrări, societățile din această categorie pot efectua toate tipurile de investiții de capital privat.

acesteia în baza contractului de societate trebuie să fie de minimum 1 milion EUR;

- trebuie să aibă cel puțin doi administratori cu o bună reputație și calificarea necesară pentru administrarea unei societăți cu capital de risc.
- (10) Întreprinderile destinate trebuie să fie societăți financiare și să îndeplinească următoarele condiții:
- sediul și organele executive trebuie să se afle într-un stat semnatar al Acordului privind Spațiul Economic European;
  - la momentul dobândirii participației de către o SCR, capitalul propriu al întreprinderii destinate nu trebuie să depășească 20 de milioane EUR;
  - trebuie să fi fost înființate cu cel mult zece ani înainte de dobândirea participației de către o SCR;
  - la momentul dobândirii participației de către o SCR, nu trebuie să fi deținut niciun titlu de valoare admis sau negociat pe o piață reglementată sau pe o piață similară.
- (11) Această măsură nu include informații cu privire la definiția unei întreprinderi destinate în raport cu definiția întreprindere aflată în dificultate<sup>(4)</sup>.

## 2.3. Impozitul comercial

### 2.3.1. Context

- (12) Impozitul comercial german este perceput de către autoritățile locale în legătură cu activitățile economice desfășurate de entități de afaceri cu sediul permanent pe teritoriul unei comunități locale/municipalități. Această situație se datorează cerinței ca aceste entități să contribuie la costurile infrastructurii locale utilizate de acestea. Impozitul comercial trebuie plătit de toate întreprinderile, indiferent de statutul juridic al acestora, dacă desfășoară activități comerciale care intră sub incidența dispozițiilor legale privind impozitul comercial și impozitul pe venit. În cazul societăților financiare, se consideră că acestea desfășoară întotdeauna activități comerciale. Societățile în nume colectiv se diferențiază în funcție de activitățile desfășurate: întreprinderile cu forma juridică de societate în nume colectiv care desfășoară exclusiv activități de administrare a patrimoniului nu au obligația de plată a impozitului comercial. Societățile în nume colectiv care desfășoară activități comerciale au obligația de a plăti impozitul comercial.

<sup>(4)</sup> Orientările privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate (JO C 244, 1.10.2004, p. 2).

(13) Ministerul Federal de Finanțe a emis o comunicare <sup>(5)</sup> (denumită în continuare „comunicarea din 2003”) privind deosebirea dintre activitățile de administrare a activelor și activitățile comerciale desfășurate de fondurile cu capital de risc și de fondurile de investiții în societăți cu capital privat. În baza acestui document, fondurile cu capital de risc/fondurile de investiții în societăți cu capital privat au obligația de a plăti impozitul comercial în cazul în care activitatea acestora este considerată comercială. Pe de altă parte, dacă desfășoară doar activități de administrare a activelor, nu au obligația de a plăti impozitul comercial. Comunicarea din 2003 are la bază o hotărâre a *Bundesfinanzhof* (Tribunalul Fiscal Federal, BFH) din 25 iulie 2001 <sup>(6)</sup>. În baza acesteia, se consideră că fondurile cu capital de risc/fondurile de investiții în societăți cu capital privat nu desfășoară activități comerciale, în măsura în care sunt îndeplinite următoarele criterii:

- nu sunt utilizate credite bancare/nu se acceptă garanții;
- nu există o organizare proprie extinsă pentru administrarea portofoliului fondului, utilizarea birourilor nu trebuie să depășească limita normală în cazul unei mari proprietăți private <sup>(7)</sup>;
- piața nu este exploatată prin utilizarea experienței profesionale;
- nu există oferte publice/nu există activități comerciale în nume propriu;
- nu există investiții pe termen scurt;
- nu se reinvestesc veniturile din vânzare;
- nu se efectuează activități comerciale în nume propriu în cadrul societăților din portofoliu;
- nu există o natură comercială, respectiv nu are loc o „contaminare” comercială <sup>(8)</sup>.

<sup>(5)</sup> Regimul aplicabil capitalului de risc și fondurilor de investiții în societăți cu capital privat cu privire la impozitul pe venit; delimitarea administrării activelor private de activitatea comercială; comunicarea Ministerului Federal de Finanțe din 20 noiembrie 2003, Monitorul Ministerului de Finanțe 2004, partea I, nr. 1, p. 40.

<sup>(6)</sup> Monitorul Ministerului de Finanțe II 2001, p. 809.

<sup>(7)</sup> Pentru administrarea fondului, acesta nu trebuie să dispună de o organizare proprie, extinsă. Nu este nicio problemă dacă fondul dispune de birouri proprii, în măsura în care aceste birouri nu sunt utilizate peste limita normală în cazul unei mari proprietăți private.

<sup>(8)</sup> O „contaminare comercială”, denumită și „teoria contaminării”, se constată, de exemplu, în situația în care o structură fără obligații de plată a impozitului comercial începe să desfășoare în mod suplimentar o activitate comercială. Această activitate contaminează întreaga structură, cu obligația acesteia de plată a impozitului comercial, chiar dacă activitatea comercială reprezintă doar o pondere redusă în activitățile sale.

(14) Aceste criterii sunt destinate, în esență, clarificării diferențierii tradiționale prevăzute în dreptul fiscal german între activitățile comerciale și necomerciale ale fondurilor cu capital de risc/fondurilor de investiții în societăți cu capital privat. Administrarea activelor este considerată o activitate necomercială. Diferențierea între activități comerciale și necomerciale ridică dificultăți și face obiectul numeroaselor hotărâri pronunțate, printre altele de Tribunalul Fiscal Federal. În general, fondurile cu capital de risc sau fondurile de investiții în societăți cu capital privat desfășoară activități comerciale ori de câte ori comercializarea de active (perioade scurte între achiziționarea și vânzarea activelor, cum ar fi titlurile de valoare) reprezintă o componentă semnificativă a activităților desfășurate <sup>(9)</sup>.

### 2.3.2. Clarificări cu privire la impozitul comercial în cadrul MoRaKG

- (15) Conform notificării, articolul 1 alineatul (19) din MoRaKG oferă o „clarificare” a comunicării din 2003 și se pare că nu există diferențe semnificative între cele două.
- (16) Conform acestei prevederi, societățile de investiții cu capital de risc cu forma juridică de societate în nume colectiv, cu activități exclusiv în domeniul achiziționării, deținerii, administrării și vânzării de participații la capitaluri de risc și care dețin exclusiv participații la societăți de capital, sunt considerate că administrează active, în sensul normelor cu privire la impozitul pe venit. Astfel, societățile de investiții cu capital de risc nu desfășoară activități de administrare de active în cazul în care sunt exercitate activitățile următoare sau similare:
- vânzarea după scurt timp a participațiilor la capital de risc și a altor participații la societăți cu sediul social și organele executive într-un stat semnatar al Acordului privind Spațiul Economic European;
  - operațiuni cu instrumente ale pieței monetare <sup>(10)</sup>, operațiuni cu depozite bancare la instituții de credit cu sediul social într-un stat semnatar al Acordului privind Spațiul Economic European, operațiuni cu participații în investiții <sup>(11)</sup>;

<sup>(9)</sup> Activitatea comercială este definită ca activitate independentă, de durată, desfășurată cu scopul de a se obține profit (nu este o activitate desfășurată fără scop lucrativ) și poate fi caracterizată drept o participare la circuitul economic general (depășește limita serviciilor prestate pentru membrii familiei și prieteni) și care nu reprezintă o activitate în agricultură sau exercitarea unei profesii liberale (de exemplu avocat, medic, artist sau profesor). Administrarea patrimoniului este definită ca o activitate caracterizată prin utilizarea activelor în scopul obținerii beneficiilor rezultate din valoarea lor intrinsecă, fără să se dea o prioritate bine stabilită valorificării activelor substanțiale prin realocare. Clasificarea ca activitate comercială sau ca administrare de active este de o deosebită importanță în ceea ce privește investițiile în titluri de valoare sau imobile. Dacă există venituri comerciale, toate profiturile din vânzări sunt impozabile și fac în același timp obiectul impozitului comercial. Dacă este vorba exclusiv despre o administrare de active, veniturile provenite din diferite surse sunt impozabile, dar o eventuală vânzare a activelor de bază poate fi scutită de impozitul pe câștigul din capital (și de impozitul comercial).

<sup>(10)</sup> În sensul articolului 48 din Legea privind regimul investițiilor.

<sup>(11)</sup> În sensul articolului 50 din Legea privind regimul investițiilor.

- consultanță pentru întreprinderile destinate, la care societatea de investiții în capital de risc deține participații, acordarea de împrumuturi și garanții în beneficiul acestora, precum și contractarea de credite și acordarea de drepturi de participare la beneficii și obligațiuni;
  - reinvestirea profiturilor din vânzarea de participații la capitaluri de risc și alte participații la societăți cu sediul social și organele executive într-un stat semnatar al Acordului privind Spațiul Economic European;
  - exploatarea unei piețe prin utilizarea experienței profesionale.
- (17) Dobândirea și deținerea sediilor de afaceri proprii și existența unei structuri organizatorice comerciale nu înseamnă că SCR nu poate fi considerată că desfășoară activități de administrare a activelor. Cu toate acestea, activitățile enumerate la considerentul 16 pot fi exercitate de o filială deținută în întregime de societatea de investiții cu capital de risc.

## 2.4. Reportarea pierderilor

### 2.4.1. Introducere

- (18) O întreprindere poate raporta în mod normal pierderile înregistrate pe parcursul unui an fiscal, ceea ce înseamnă că le poate compensa prin profiturile din anii fiscali următori. Reportarea pierderilor permite să se țină seama de pierderile înregistrate pe parcursul întregii perioade de existență a unei întreprinderi. Această situație permite însă și utilizarea abuzivă sub forma așa-numitelor societăți fictive care și-au încetat activitatea comercială, dar sunt vândute întrucât pierderile reportate ale acestora reprezintă o valoare reală: cumpărătorul unei astfel de societăți fictive cu pierderi reportate profită prin compensarea viitoarelor profituri impozabile, urmând să achite impozite mai reduse, în funcție de cota aplicabilă.
- (19) Prin Legea privind impozitul pe profit (KStG), Germania a adoptat măsuri de combatere a abuzurilor rezultate din comercializarea pierderilor. Prin Legea din 1997 privind continuarea reformei fiscale a întreprinderilor a fost interzisă comercializarea de pierderi sub forma unor societăți fictive. Prin Legea din 2008 privind reforma fiscală a întreprinderilor, Germania a dat un caracter mai restrictiv măsurilor de combatere a abuzurilor. Legea este aplicabilă tuturor modificărilor participațiilor directe sau indirecte de peste 25 % pe parcursul unui interval de cinci ani. Legea privind impozitul pe profit prevede o deducere proporțională a pierderilor în situația în care, pe parcursul unui interval de cinci ani, se

transferă direct sau indirect unui cumpărător peste 25 % din capitalul subscris, din drepturile de membru, drepturile de participație sau drepturile de vot. Pierderile nevalorificate nu mai pot fi deduse în situația în care, pe parcursul unui interval de cinci ani, se transferă indirect sau direct unui cumpărător peste 50 % din capitalul subscris sau din drepturile menționate anterior.

### 2.4.2. MoRaKG

- (20) MoRaKG ar urma să atenueze rigurozitatea dispozițiilor cu privire la pierderile reportate pentru ID, achiziționate de către „SCR” întrucât ar permite ID cu o structură de proprietate modificată substanțial să raporteze pierderi care, altfel, nu ar putea fi valorificate conform normei de bază.
- (21) În sensul articolului 4 din MoRaKG, în cazul unei achiziționări directe de participații la o ID de către o SCR, pierderile întreprinderii destinate ar putea fi deduse în continuare în măsura existenței rezervelor ascunse ale activelor interne impozabile ale ID. Aceeași situație este aplicabilă în cazul unei achiziționări directe de participații la o ID de la o SCR de către o societate fără capital de risc, dacă:

— la achiziționarea participației, ID dispune de un capital propriu de maximum 20 de milioane EUR; sau

— la achiziționarea participației, ID dispune de un capital propriu de maximum 100 de milioane EUR, iar majorarea capitalului propriu cu peste 20 de milioane EUR rezultă din excedentele anuale aferente celor patru ani financiari anteriori vânzării;

— intervalul dintre achiziționarea și vânzarea participației deținută la ID de către SCR este de minimum patru ani.

- (22) Maximum o cincime din pierderea deductibilă poate fi dedusă în conformitate cu regimul deducerii pierderilor din Legea privind impozitul pe venit, în anul achiziționării participației; această sumă crește în fiecare din următorii patru ani cu încă o cincime din pierderea deductibilă.

## 2.5. Avantaje fiscale pentru investitorii privați

### 2.5.1. Introducere

- (23) MoRaKG urmărește încurajarea investitorilor privați, de exemplu investitorii providențiali („Business Angels”) de a investi în ID, prin acordarea de avantaje fiscale pentru profiturile obținute din investiții.



(24) În sensul articolului 1 alineatul (20) din MoRaKG, profiturile din capital obținute prin vânzarea participațiilor la o ID sunt împărțite proporțional între investitori, în funcție de participația deținută de aceștia. Suma astfel rezultată face obiectul impozitului pe venit la care sunt supuși investitorii privați/providențiali.

(25) Avantajele fiscale sunt aplicabile numai în cazul profiturilor din capital efective. Participația investitorilor privați/providențiali într-o ID în orice moment din ultimii cinci ani trebuie să fie cuprinsă între 3 % și 25 % și trebuie să existe de cel mult 10 ani. Fiecare investitor privat/providențial are dreptul la profituri neimpozabile de maximum 50 000 EUR (200 000 EUR înmulțit cu 0,25) pentru fiecare investiție în parte, ceea ce corespunde la o participație maximă de 25 %. În consecință, avantajul fiscal maxim pentru fiecare investitor providențial și pentru fiecare investiție este de 22 500 EUR, conform calculelor Germaniei. În cazul unui profit de peste 800 000 EUR per investiție, avantajul fiscal ar fi redus proporțional și ar dispărea în întregime dacă valoarea totală a profiturilor ar ajunge la 1 milion EUR.

### 3. OBIECTIILE EXPRIMATE ÎN DECIZIA DE ÎNȚIERE A PROCEDURII

(26) Conform argumentelor de la considerentul 3, la 28 ianuarie 2009 Comisia a decis să inițieze procedura formală de investigare (denumită în continuare „decizia de inițiere a procedurii”). În decizia de inițiere a procedurii, Comisia și-a exprimat opinia preliminară conform căreia toate cele trei măsuri reprezintă ajutor de stat.

#### 3.1. Existența unui ajutor de stat în măsura privind impozitul comercial

(27) Prin compararea comunicării din 2003 cu „clarificarea” din MoRaKG, Comisia și-a exprimat îndoiala că cererea Germaniei conform căreia MoRaKG reprezintă numai o „clarificare” statutară a comunicării din 2003 este corectă, întrucât se pare că legea instituie anumite avantaje fiscale pentru noua categorie special creată a societăților de investiții cu capital de risc definite de MoRaKG. Într-adevăr, se pare că această „clarificare” nu este conformă cu comunicarea din 2003, și poate prevedea criterii mai puțin stringente pentru anumite societăți cu capital de risc, pentru ca acestea să beneficieze de scutire de la plata impozitului comercial.

(28) Având în vedere aceste îndoieli, Comisia a reținut că măsura privind impozitul comercial ar favoriza anumite societăți cu capital de risc în raport cu alte societăți de investiții care exercită activități identice sau similare. În plus, scutirea de impozit comercial ar atrage după sine o

pierdere fiscală anuală estimată la aproximativ 90 de milioane EUR, ceea ce ar demonstra că MoRaKG nu reprezintă doar o „clarificare” a comunicării din 2003.

#### 3.2. Existența unui ajutor de stat în măsura privind pierderile reportate

(29) În principiu, Germania nu a exclus caracterul selectiv al măsurii privind pierderile reportate, favorizând astfel ID și SCR. Germania a afirmat însă că această situație ar fi justificată de natura și structura sistemului fiscal german. Având în vedere că, în opinia Germaniei, adoptarea restricției generale privind valorificarea pierderilor fiscale adoptată în anul 2008 a lovit foarte puternic piața capitalurilor de risc, ar trebui să existe în continuare posibilitatea de valorificare a pierderilor fiscale pentru această piață. În consecință, măsura respectă criteriile prevăzute în comunicarea Comisiei privind aplicarea normelor referitoare la ajutorul de stat în cazul măsurilor referitoare la impozitarea directă a activităților economice<sup>(12)</sup> (denumită în continuare „Comunicarea Comisiei privind impozitarea activităților economice”).

(30) Comisia a afirmat însă că nu ar trebui permisă excluderea altor societăți de investiții (care nu se înscriu în definiția noțiunii de societate cu capital de risc), dacă măsură se justifică prin natura și structura sistemului fiscal german, deoarece și alte societăți de investiții pot investi, de asemenea, în ID și ar trebui să beneficieze de dreptul de a valorifica pierderile. Situația însă este diferită, întrucât ID deținute în comun de societăți de investiții, pot raporta pierderile înregistrate numai dacă aceste societăți au dobândit participațiile de la o SCR, în condițiile prevăzute la considerentul 21.

(31) Germania a susținut, de asemenea, că măsura nu afectează comerțul dintre statele membre în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE, deoarece urmărește un „obiectiv intern”, compatibil cu Comunicarea Comisiei privind impozitarea activităților economice. Măsura reprezintă numai o excepție de o normă strictă pentru care nu există un echivalent în alte state membre; prin urmare, măsura nu poate produce efecte transfrontaliere asupra concurenței sau a comerțului.

(32) Comisia a susținut însă că beneficiarii acestei măsuri ar putea fi implicați în comerțul cu alte state membre, astfel încât măsura ar putea avea efecte asupra comerțului. În plus, pentru a stabili dacă o măsură fiscală oferă un avantaj selectiv anumitor întreprinderi, trebuie să se examineze sistemul general aplicabil în statul membru în cauză. În principiu, problema privind normele care ar trebui aplicate în alte state membre este irelevantă.

<sup>(12)</sup> JO C 384, 10.12.1998, p. 3.

### 3.3. Existența unui ajutor de stat în avantajele fiscale pentru investitorii privați

- (33) Germania a afirmat că această măsură nu reprezintă ajutor de stat, deoarece beneficiarii sunt persoane fizice. Cu toate acestea, având în vedere că, datorită acestor măsuri, investițiile în anumite întreprinderi – ID – ar putea deveni mai atractive pentru investitori, măsura în cauză ar putea favoriza în mod indirect anumite întreprinderi, și anume întreprinderile destinate (13).
- (34) Prin urmare, Comisia a concluzionat că sunt îndeplinite criteriile „avantaj” și „selectivitate”. De asemenea, prin aplicarea măsurii, pierderile fiscale anuale ar fi, conform estimărilor, de aproximativ 30 de milioane EUR.

### 3.4. Compatibilitatea cu orientările Comunității privind ajutoarele de stat pentru promovarea investițiilor de capital de risc în întreprinderile mici și mijlocii

- (35) Comisia și-a exprimat rezervele cu privire la compatibilitatea măsurilor cu orientările comunitare privind ajutoarele de stat pentru promovarea investițiilor de capital de risc în întreprinderile mici și mijlocii (denumite în continuare „Orientări privind capitalul de risc”) (14), având în vedere că, în sensul acestor orientări, nu este admisă acordarea de ajutor de stat sub forma capitalului de risc către întreprinderi mari (15), întreprinderi aflate în dificultate, precum și întreprinderi din construcția navale, din industria cărbunelui și oțelului. În cazul de față, totuși, pot beneficia de aceste măsuri și întreprinderile care fac parte din grupele menționate anterior. Din acest motiv, domeniul de aplicare a măsurilor (cu privire la beneficiari) nu este definit în conformitate cu Orientările privind capitalul de risc.
- (36) De asemenea, conform secțiunii 4.3 din Orientările privind capitalul de risc, ajutorul de stat trebuie să țină seama de un anumit eșec de piață, pentru care să existe dovezi suficiente. Germania nu a prezentat o asemenea dovadă.
- (37) În final, Comisia a pus sub semnul întrebării dacă au fost respectate, de asemenea, celelalte condiții menționate la

(13) Curtea a confirmat că avantajul fiscal în beneficiul persoanelor fizice care investesc în anumite întreprinderi poate reprezenta un ajutor acordat acestor întreprinderi (a se vedea C-156/98, *Germania/Comisia*, Rec., 2000, p. I-6857).

(14) JO C 194, 18.8.2006, p. 2.

(15) Definiția unei ID în sensul MoRaKG nu corespunde definiției IMM-urilor aplicabilă în UE. De exemplu, în ceea ce privește condiția ca o ID să dețină, la momentul achiziționării participației de către o SCR, un capital propriu de maximum 20 de milioane EUR, Comisia concluzionează: totalul bilanțului este egal cu suma capitalului propriu și a pasivelor. În mod normal, pasivele reprezintă o sumă semnificativ mai mare față de capitalul propriu. În consecință, pragul de 43 de milioane EUR reprezentând totalul bilanțului este depășit cu ușurință de către ID. De asemenea, limita de 250 de angajați și de 50 de milioane EUR la cifra de afaceri nu sunt incluse în definiția noțiunii de întreprindere destinată.

capitolul 4 din Orientările privind capitalul de risc. În plus, Comisia a constatat că limitarea avantajelor fiscale la SCR care investesc în societăți de capital părea să fie contrară obiectivului declarat al măsurii – și anume, acela de a promova furnizarea de capital de risc tuturor întreprinderilor care au nevoie de acesta. Într-adevăr, întreprinderile inovatoare, nou înființate, care au nevoie de capital de risc, pot opta pentru alte forme juridice decât cea de societate de capital. Prin urmare, întreprinderile inovatoare, nou înființate sub forma unei societăți în nume colectiv, nu ar beneficia de această măsură.

### 3.5. Compatibilitatea cu piața comună

- (38) Comisia și-a exprimat rezerve asupra compatibilității măsurilor cu normele privind piața comună. Numai întreprinderile cu sediul social și organele executive în Germania pot fi considerate SCR. În consecință, se pare că anumite întreprinderi – în special filialele/reprezentanțele și sucursalele întreprinderilor din Comunitate și din SEE cu sediul social în afara Germaniei – nu ar fi eligibile. Această condiție ar putea aduce atingere libertății de stabilire în sensul articolului 43 din Tratatul CE.
- (39) Germania a argumentat că întreprinderile cu sediul social în afara Germaniei nu pot fi verificate de către Autoritatea de Supraveghere Financiară (BaFin) și ar beneficia de un avantaj concurențial nejustificat în raport cu SCR germane. Comisia și-a exprimat însă rezervele cu privire la faptul că nu ar exista alte posibilități de a controla filialele întreprinderilor străine înregistrate în Germania, și care concurează *de facto* cu societățile cu capital de risc. Din acest motiv, Comisia a concluzionat la momentul respectiv că nu există nicio justificare pentru excluderea acestor întreprinderi de la aplicarea reglementării. De asemenea, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la compatibilitatea măsurilor în cauză cu piața comună.

## 4. OBSERVAȚIILE GERMANIEI CU PRIVIRE LA DECIZIA DE ÎNȚIERE A PROCEDURII

- (40) Prin scrisoarea din 3 martie 2009, Germania a comunicat observațiile cu privire la decizia Comisiei de inițiere a procedurii prevăzute la articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE. Observațiile se referă la toate cele trei măsuri. În rezumat, Germania și-a reiterat punctul de vedere conform căruia măsurile nu reprezintă un ajutor de stat.

### 4.1. Măsură privind impozitul comercial

- (41) Germania și-a reiterat punctul de vedere potrivit căruia măsura privind impozitul comercial nu scutește societățile de la plata impozitului comercial. Măsura delimitează activitățile comerciale de activitățile privind administrarea de active, având astfel doar valoare declarativă. Evaluarea finală care vizează clarificarea faptului

dacă o SCR desfășoară sau nu activități comerciale sau de administrare de active urmează a fi efectuată în temeiul jurisprudenței instanțelor supreme din Germania, prezentate în comunicarea din 2003.

- (42) În ceea ce privește pierderile fiscale estimate de 90 de milioane EUR, Germania a afirmat că se așteaptă ca, prin clarificările MoRaKG, să existe mai puține clauze contractuale defectuoase, clarificări conform cărora impozitele sunt datorate numai din cauza acestor clauze defectuoase.

#### 4.2. Măsura privind reportarea pierderilor

- (43) Germania și-a reiterat punctul de vedere potrivit căruia normele privind deducerea pierderilor la nivelul ID ar fi justificate de natura și structura sistemului fiscal, chiar dacă societățile de investiții care nu intră sub incidența MoRaKG ar investi, de asemenea, în ID.
- (44) În opinia Germaniei, operarea unei delimitări între SCR și alte societăți de investiții rămâne la aprecierea legiuitorului, având în vedere existența unor diferențe obiective între SCR și alte societăți de investiții. În consecință, conform prevederilor de la punctul 24 din comunicarea Comisiei privind impozitarea activităților economice, tratamentul diferențiat se justifică.
- (45) În plus, SCR se află într-o situație specială. Având în vedere că acestea investesc în mod obișnuit în ID cu pierderi reportate, cea de-a doua măsură nu constituie, prin urmare, un ajutor de stat, ci o măsură pentru compensarea dezavantajelor specifice sistemului actual în ceea ce privește sectorul capitalului de risc.

#### 4.3. Avantaje fiscale pentru investitorii privați

- (46) În opinia Germaniei, măsura privind avantajele fiscale nu are efecte semnificative asupra comerțului dintre statele membre, în special pentru motivul că avantajele fiscale per investitor sunt limitate la 22 500 EUR. În plus, aceste norme se aplică în aceeași măsură ID cu sediul social în celelalte state membre, fără să existe o diferențiere între ID germane și ID din alte state membre.
- (47) De asemenea, Germania subliniază că beneficiarii direcți sunt persoane fizice care nu fac obiectul normelor privind ajutoarele de stat. În plus, Germania subliniază că structura specială a măsurii nu permite ID să beneficieze de un avantaj cuantificabil, ceea ce ar exclude din măsură, de asemenea, orice element de ajutor.

- (48) Potrivit afirmațiilor Germaniei, avantajele fiscale se asociază vânzării participației în ID, prin urmare nu sunt legate direct de investiție.

#### 4.4. Încălcarea principiului libertății de stabilire

- (49) În opinia Germaniei, MoRaKG nu încalcă principiul libertății de stabilire în sensul articolului 43 din Tratatul CE, deoarece o limitare a libertății de stabilire ar fi justificată în cazul în care cerința cu privire la sediul social ar oferi singura posibilitate de a garanta conformitatea cu prevederile legale.

### 5. OBSERVAȚIILE TERȚILOR

- (50) Prin scrisorile din 9 aprilie 2009 [Bundesverband Deutscher Kapitalbeteiligungsgesellschaften — German Private Equity and Venture Capital Association e. V. — Asociația germană a societăților de capital și capital de risc (BVK)] și din 14 aprilie 2009 [Biotechnologie-Industrie-Organisation Deutschland e.V. (BIO), precum și Business Angels Network Deutschland e. V. (BAND)], trei părți au prezentat observații cu privire la decizia de inițiere a procedurii.

#### 5.1. Observațiile terților cu privire la impozitul comercial

- (51) În opinia BVK, prin introducerea în MoRaKG a criteriilor legale pentru clasificarea unei SCR ca societate necomercială în sens fiscal nu se creează un avantaj fiscal pentru SCR. Dimpotrivă, MoRaKG va contribui în continuare la incertitudinea din acest sector.
- (52) În opinia BVK, „clarificarea” nu este mai puțin restrictivă decât comunicarea din 2003, deoarece Comisia de finanțe a Parlamentului german și-a exprimat opinia conform căreia comunicarea din 2003 se aplică în continuare în paralel cu MoRaKG<sup>(16)</sup>. În consecință, dispozițiile generale din articolul 1 alineatul (19) din MoRaKG urmează să se concretizeze prin comunicarea din 2003. Din cauza acestei metode de reglementare necorespunzătoare, criteriile prevăzute de comunicarea din 2003 se aplică în continuare și în cazul SCR. Prin urmare, în opinia BVK, este greu de justificat pierderea fiscală estimată de guvernul federal la aproximativ 90 de milioane EUR.
- (53) BVK susține în mod explicit necesitatea adoptării unor condiții-cadru unitare pentru societățile interne și externe cu capital privat – în special societățile din alte state membre ale Uniunii Europene –, precum și investitorii lor interni și externi din Germania.

<sup>(16)</sup> A se vedea opinia Comisiei de finanțe a Parlamentului german – BT-Drucks. 16/9829, p. 5 și urm.: „pentru interpretarea prevederilor legale rămâne aplicabilă în continuare hotărârea administrativă anterioară”.



- (54) În opinia BIO, MoRaKG nu oferă societăților cu capital de risc o scutire preferențială de la impozitul comercial. MoRaKG are drept obiectiv să prevadă în lege practica devenită comună, atestată prin comunicarea din 2003, de scutire de la plata impozitului comercial a fondurilor care administrează active.

### 5.2. Observațiile terților cu privire la pierderea reportată

- (55) În opinia BVK, legiuitorul german ar trebui să aplice pentru societățile interne și externe de capital de risc și capital privat același regim ca în cazul societăților de investiții cu capital de risc, în sensul MoRaKG. BVK consideră, de asemenea, că acest obiectiv poate fi atins numai prin condiții-cadru unitare de natură juridică și fiscală pentru toate societățile de capital privat. BVK propune ca și societățile cu capital de risc care nu intră sub incidența definiției prevăzute în MoRaKG să poată beneficia de posibilitatea de a valorifica deducerea pierderii fiscale, fără discriminare. BVK reconfirmă opinia sa conform căreia interdicția de deducere a pierderilor fiscale prevăzută prin Legea germană privind impozitul pe profit afectează grav activitatea investițională a societăților cu capital de risc și cu capital privat.

- (56) BIO Deutschland consideră că MoRaKG reprezintă o îmbunătățire în raport cu situația actuală în privința reportării pierderilor. BIO face referire, în special, la pierderile reportate și constată că atenuarea ținută a unui dezavantaj nu constituie un ajutor de stat. Având în vedere că în special IMM-urile inovatoare ar fi dezavantajate prin normele existente privind deducerea pierderilor, MoRaKG ar trebui considerată drept o reglementare menită să compenseze o discriminare fiscală. În opinia BIO, datorită MoRaKG se pot evidenția societățile de investiții de capital care oferă capital întreprinderilor, în mod clar și necesar.

### 5.3. Observațiile terților cu privire la avantajele fiscale pentru investitorii privați

- (57) BVK salută obiectivul general consacrat prin MoRaKG privind avantajele fiscale pentru investitorii privați. În opinia BVK, măsura privind avantajele fiscale reprezintă un stimulent adecvat pentru persoanele fizice care investesc în sectorul cu un înalt nivel de risc al finanțării în etapa preliminară constituirii, la care se referă MoRaKG.
- (58) BAND subliniază că astfel de avantaje fiscale pentru persoane fizice care investesc în întreprinderi nou înființate reprezintă o practică obișnuită în alte state membre, regimul fiind mai favorabil în acestea. BAND consideră drept binevenită introducerea de avantaje fiscale pentru investitorii privați și, prin urmare, inclusiv MoRaKG. În același timp, având în vedere avantajele fiscale relativ reduse, aplicabile numai la momentul retragerii, BAND își exprimă rezervele asupra faptului că MoRaKG va produce efecte vizibile de stimulare

pentru investitorii providențiali. În opinia BAND, valoarea maximă a avantajelor fiscale pentru fiecare investitor, ca urmare a procedurii referitoare la veniturile parțiale, este de aproximativ 14 210 EUR și nu aproximativ 22 500 EUR, așa cum a susținut Germania. În opinia BAND, asistența indirectă pentru ID s-ar situa întotdeauna, în mod real, sub pragurile *de minimis* de 200 000 EUR. Avantajul ar apărea, dacă ar fi cazul, abia la momentul retragerii investitorului.

- (59) În opinia BIO, avantajul maxim acordat unui investitor privat, care poate fi avut în vedere numai în anumite condiții, este de 22 500 EUR. Această sumă este minimă și nu are legătură cu investiția (ea provenind mai degrabă din vânzarea participațiilor) și, prin urmare, nu este transferabilă ID.

## 6. COMENTARIILE GERMANIEI CU PRIVIRE LA OBSERVAȚIILE TERȚILOR

- (60) Prin scrisoarea din 22 mai 2009, Germania a răspuns la observațiile terților.

### 6.1. Măsura cu privire la impozitul comercial

- (61) Germania reține că, în pofida criticilor privind MoRaKG, BVK confirmă că MoRaKG nu reprezintă o abatere de la legea care face deosebire între activități comerciale și activități de gestionare de active.

### 6.2. Măsura privind reportarea pierderilor

- (62) Germania arată că propunerea BVK de a extinde măsura asupra întregului sector de capital privat ar genera profituri nejustificate. Pentru a se conforma acestei măsuri, Germania a decis să introducă diferențierea necesară.
- (63) Germania subliniază că argumentele BIO susțin opinia Germaniei conform căreia MoRaKG introduce o diferențiere coerentă, bazată pe criterii obiective, pentru prevenirea unei valorificări exagerate a pierderilor.

### 6.3. Avantaje fiscale pentru investitorii privați

- (64) Germania consideră că observațiile terților susțin opinia acesteia conform căreia măsura, prin faptul că este indirectă și nesemnificativă, orientată spre profit și destinată ID de pe teritoriul UE, nu constituie ajutor de stat.

## 7. EVALUARE

### 7.1. Existența unui ajutor de stat

#### 7.1.1. Măsură privind impozitul comercial

- (65) Procedura de investigare formală nu a eliminat îndoielile Comisiei cu privire la pretinsa „clarificare” juridică a comunicării din 2003 prin MoRaKG cu privire la scutirea de obligația de plată a impozitului comercial.

- (66) Germania estimează că această măsură ar urma să conducă la a pierdere anuală a veniturilor din impozite de 90 de milioane EUR anual. Germania explică această pierdere prin scăderea numărului de clauze contractuale defectuoase. Această explicație nu este convingătoare pentru Comisie. Într-adevăr, este greu de crezut că societățile cu capital de risc cunosc atât de puțin normele fiscale, încât să nu poată evita astfel de clauze contractuale defectuoase, precum și obligațiile fiscale rezultate în baza acestora. În plus, opinia Comisiei este confirmată în mod evident de către terți, având în vedere că BVK a constatat că MoRaKG va contribui la creșterea incertitudinii la nivelul acestui sector.
- (67) În orice caz, Comisia reține, că, în mod incontestabil, măsura va cauza o pierdere de încasări la resursele de stat, care, în caz contrar, ar fi revenit statului (în situația anterioară). Din acest motiv, Comisia concluzionează că măsura este acordată din resurse de stat.
- (68) Lăsând la o parte, fiind irelevant în acest caz, aspectul privind compatibilitatea comunicării din 2003 cu natura și structura sistemului fiscal german, Comisia a constatat în decizia de inițiere a procedurii că MoRaKG pare să se abată de la cele prevăzute în comunicare, întrucât:
- societățile cu capital de risc pot atrage investitori prin oferte adresate unui public larg, posibilitate exclusă însă în comunicarea din 2003;
  - SCR pot deține sedii proprii și își pot organiza activitatea ca o afacere, în timp ce comunicarea din 2003 le interzice să aibă o „organizare proprie de anvergură”, limitând numărul de angajați și utilizarea sediilor la cerințele specifice în mod normal „patrimoniului privat de anvergură”;
  - MoRaKG nu exclude în mod explicit SCR de la dreptul de a desfășura o activitate comercială legată de societățile din portofoliu, în timp ce comunicarea din 2003 nu permite desfășurarea unei activități comerciale legată de societățile din portofoliu, astfel cum se prevede la considerentul 13.
- (69) Observațiile exprimate în cadrul procedurii de investigare formală nu au eliminat aceste îndoieli. Din acest motiv, Comisia trebuie să ia notă de faptul că MoRaKG extinde grupul potențialilor beneficiari exonerăți de obligația de plată a impozitului comercial, deoarece anumite SCR, care aveau obligația de plată a impozitului comercial în temeiul comunicării din 2003, ar putea fi scutite de la plata acestui impozit, în baza MoRaKG. Astfel, măsura examinată conferă anumitor SCR un avantaj fiscal, întrucât pe permite să desfășoare anumite activități, fiind însă scutite de la obligația de plată a impozitului – spre deosebire de fondurile de investiții/fondurile de investiții în societăți cu capital privat, care intră sub incidența exclusivă a comunicării din 2003 și, în consecință, ar avea obligația de plată a impozitului dacă ar desfășura astfel de activități.
- (70) De asemenea, măsura conferă un avantaj selectiv față de fondurile de investiții/fondurile de investiții în societăți cu capital privat, numai anumitor SCR care intră sub incidența MoRaKG, deoarece o SCR beneficiază de avantajul oferit de această măsură numai dacă este conformă cu definiția prevăzută în MoRaKG. Prin urmare, fondurile de investiții/fondurile de investiții în societăți cu capital privat, care au investit mai puțin de 70 % din totalul activelor în participații la ID, nu pot beneficia de această măsură nici în situația în care exercită în principal activități identice. Aceeași concluzie este valabilă pentru fondurile de investiții/fondurile de investiții în societăți cu capital privat care nu au nici sediul social, nici organele executive în Germania. În consecință, fondurile de investiții/fondurile de investiții în societăți cu capital privat care dispun doar de o reprezentanță în Germania nu pot beneficia de reglementările prevăzute prin MoRaKG, chiar dacă desfășoară aceleași activități ca și SCR.
- (71) Prin urmare, numai întreprinderile care fac parte din acest grup restrâns sunt scutite, prin intermediul resurselor de stat, de o parte din cheltuielile lor de funcționare (în speță, de obligația de plată a unui anumit impozit) pe care ar trebui să le suporte în mod normal, conform dispozițiilor legale în vigoare. Beneficiarii acestui avantaj își desfășoară activitatea în principal prin furnizarea de capital privat și de capital de risc, fiind în concurență cu alte societăți similare din Germania sau din alte state membre. Prin faptul că această măsură fiscală majorează resursele financiare aflate la dispoziția beneficiarilor pentru a-și desfășura activitățile, această măsură fiscală le consolidează poziția în raport cu concurenții din UE. Prin urmare, măsura de ajutor poate afecta concurența și comerțul între statele membre.
- (72) Prin urmare, Comisia concluzionează că măsura notificată privind impozitul comercial reprezintă un ajutor de stat acordat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE, acordat anumitor societăți de investiții cu capital de risc.
- 7.1.2. *Deducerea pierderilor*
- (73) În conformitate cu punctul 4.2, Germania este de acord, în principiu, cu faptul că reintroducerea reportării pierderilor SCR care investesc în ID este selectivă și favorizează ID și SCR. Cu toate acestea, Germania consideră că SCR și ID au fost diferențiate în mod rezonabil și practic și că diferențierea se justifică prin diferențele obiective care există între persoanele impozabile, în conformitate cu punctul 24 din Comunicarea Comisiei privind impozitarea activităților economice (care prevede că anumite diferențieri în sistemul fiscal pot fi justificate de diferențele dintre persoanele impozabile), întrucât introducerea restricției generale de valorificare a pierderilor fiscale în 2008 a lovit deosebit de puternic piața capitalului de risc.

- (74) În primul rând, Comisia subliniază că măsura este legată în mod evident de pierderi pentru resursele de stat și, prin urmare, aceasta este finanțată din resurse de stat. De această pierdere fiscală profită ID și SCR, întrucât acestea beneficiază de măsura respectivă. Condițiile mai generoase privind deducerea fiscală a pierderii reportate care se aplică ID în cazul în care sunt achiziționate de SCR constituie un avantaj economic pentru aceste două grupuri de societăți, deoarece le permite să realizeze economii fiscale. Întreprinderea destinată să profite prin pierderea reportată, deoarece dispune de posibilitatea de a compensa o pierdere și astfel să plătească un impozit mai mic, posibilitate exclusă ceea ce, în caz contrar, nu ar fi posibil în temeiul dispozițiilor de combatere a abuzurilor. De asemenea, SCR sunt beneficiari aproape direcți, în sensul că alți cumpărători nu pot profita de o compensare suplimentară.
- (75) Având în vedere că se poate beneficia de economia fiscală, în esență, numai dacă SCR investesc în ID, măsura favorizează, de asemenea, ID, în mod indirect. Într-adevăr, măsura constituie un stimulent pentru SCR de a investi în ID și nu în alte întreprinderi, care ar putea fi avute în vedere de investitorii în capital de risc, din considerente exclusiv economice. Prin urmare, ID pot obține capital de risc la valoarea și în condițiile de care nu ar fi beneficiat în absența acestei măsuri. Astfel, măsura este de natură să consolideze indirect baza de capital a ID.
- (76) De asemenea, se pare că ar fi indicat să fie respins argumentul Germaniei conform căruia, chiar dacă nu se poate exclude că definiția dată ID se referă la întreprinderile aflate în dificultate, această măsură nu reprezintă un avantaj pentru astfel de întreprinderi. Potrivit argumentelor Germaniei, o ID aflată în dificultate nu va obține profituri care să-i compenseze pierderile și să fie impozabile. Prin urmare, este irelevant dacă o astfel de întreprindere poate valorifica sau nu pierderile din perioadele anterioare. În consecință, conform Germaniei, MoRaKG nu oferă nici un avantaj întreprinderilor aflate în dificultate, astfel cum sunt definite în dreptul comunitar. În opinia Comisiei, acest argument nu este plauzibil, întrucât cumpărătorul unei întreprinderi în dificultate sau al unei „societăți fictive” ar putea fi deosebit de interesat, în fapt, de reportarea pierderilor din motive de natură fiscală.
- (77) Aceste avantaje pot afecta comerțul și concurența. În ceea ce privește SCR, Comisia a examinat această cerință cu privire la dispozițiile privind impozitul comercial de la considerentul 71. În ceea ce privește ID, Comisia constată că aceste întreprinderi își pot desfășura activitatea în orice sector economic, inclusiv în cele în care se desfășoară ori s-ar putea desfășura comerț intracomunitar. Prin urmare, avantajul economic acordat acestora poate afecta concurența și comerțul dintre statele membre.
- (78) În al doilea rând, Comisia constată că măsura este în mod incontestabil selectivă.
- (79) În al treilea rând, Comisia constată că Germania nu a reușit să demonstreze că măsura este compatibilă cu natura și structura sistemului fiscal german. Chiar dacă ar fi adevărat că piața capitalului de risc ar fi puternic afectată de restricția privind valorificarea pierderilor fiscale, justificând astfel un tratament special, Comisia constată că diferențierea operată de Germania între contribuabili nu se justifică prin acest raționament, întrucât numai o parte din sectorul capitalului de risc este exceptat de la interdicția privind reportarea pierderilor. Dacă argumentele Germaniei ar fi corecte, nu ar exista niciun motiv obiectiv pentru ca societățile, altele decât cele cu capital de risc, să nu beneficieze de măsură atunci când investesc în aceleași ID. Cu toate acestea, societățile, altele decât cele cu capital de risc, beneficiază de această măsură numai în situația rar întâlnită în care achiziționează o participație la o ID de la o SCR. Această opinie este confirmată, de asemenea, de observațiile BVK, prezentate la punctul 5.2.
- (80) De asemenea, această măsură nu pare să fie conformă cu natura și structura sistemului fiscal german, întrucât Germania nu demonstrează motivul pentru care SCR ar trebui să fie deosebit de afectate de restricția privind valorificarea pierderilor fiscale atunci când investesc în ID și nu atunci când desfășoară aceeași activitate de furnizare de capital altor întreprinderi, de exemplu societăților în nume colectiv, care se pot confrunța, de asemenea, cu dificultăți în accesarea de capital de risc (în special întreprinderile inovatoare, nou înființate).
- (81) De asemenea, Comisia ia notă de faptul că, atunci când Germania a înăsprit măsurile de combatere a abuzurilor privind reportarea pierderilor prin Legea din 2008 privind reforma fiscală a întreprinderilor, astfel cum se prevede la punctul 2.4.1, Germania a instituit noile dispoziții fiscale în acest domeniu. Prin faptul că a permis condiții mai generoase pentru reportarea pierderilor în cazul unui grup specific de întreprinderi, aceste măsuri de combatere a abuzurilor ar urma să fie anulate parțial, ceea ce nu pare justificat prin natura și structura sistemului fiscal aplicabil din 2008.
- (82) Prin urmare, Comisia concluzionează că măsura notificată cu privire la reportarea pierderilor reprezintă un ajutor de stat în beneficiul ID și SCR, în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

### 7.1.3. Avantaje fiscale pentru investitorii privați

- (83) Conform punctului 4.3, Germania susține că această măsură nu ar reprezenta un ajutor de stat, întrucât beneficiarii sunt persoane fizice. De asemenea, Germania afirmă că măsura nu constituie un avantaj verificabil și cuantificabil pentru ID și, prin urmare, nu are un impact asupra prețului părților sociale. Suma economisită de investitorii privați din impozitul datorat este foarte mică din punct de vedere valoric și ar fi obținută numai în situația unei retrageri cu succes a investitorului. Prin urmare, în opinia Germaniei, măsura ar avea un efect redus de stimulare a investitorilor privați de a investi în ID. În mod corespunzător, aceasta ar avea un efect limitat de denaturare a concurenței dintre ID și alte întreprinderi, care nu sunt SCR.
- (84) Conform argumentelor de la punctul 2.1, măsura implică o pierdere de resurse de stat estimată de, Germania la 30 de milioane EUR anual. În consecință, măsura este finanțată din resurse de stat.
- (85) Măsura în cauză oferă persoanelor fizice stimulentele fiscale pe baza cărora să investească într-o categorie specifică de întreprinderi (în speță, ID) și nu în alte întreprinderi care ar putea fi avute în vedere de investitorii în capital de risc, din considerente de natură exclusiv economică. Astfel, ID pot obține capital de risc la valoarea și în condițiile în care nu le-ar fi obținut fără această măsură și în condiții normale de piață. Astfel, măsura este de natură să consolideze indirect baza de capital a ID. Această concluzie este justificată, de asemenea, în cazul în care avantajul fiscal acordat investitorilor este condiționat de profiturile viitoare și dacă – așa cum subliniază Germania și terții – valoarea este relativ redusă. Având în vedere natura măsurii, este foarte dificil să se cuantifice cu exactitate avantajul de care ID va beneficia *ex ante* <sup>(17)</sup>. În consecință, nu se poate concluziona că ajutorul acordat ID va fi întotdeauna *de minimis*. Mai mult, faptul că un avantaj fiscal acordat persoanelor care investesc în anumite întreprinderi poate implica un ajutor acordat acestor întreprinderi indiferent care ar fi amploarea acestor avantaje, a fost confirmat și de Curtea de Justiție <sup>(18)</sup>.
- (86) În consecință, Comisia concluzionează că măsura prin care se introduc avantajele fiscale privind impozitul pe venit este selectivă și favorizează un număr limitat de întreprinderi, asigurându-le un acces sporit la capitalul de risc, comparativ cu condițiile normale de piață. Avantajele sunt acordate din resurse de stat, deoarece, în esență, pierderea veniturilor fiscale este cea care creează

stimulentul de piață pentru ca investitorii privați să furnizeze capital cu precădere ID și nu altor întreprinderi care ar fi luate în calcul în mod normal datorită perspectivelor de a obține profit din investiția în aceste întreprinderi.

- (87) Măsura în care acest ajutor ar putea denatura concurența și comerțul între statele membre este prezentată la considerentul 77.
- (88) Prin urmare, Comisia concluzionează că măsura modificată prin care se acordă avantaje fiscale privind impozitul pe venit reprezintă un ajutor de stat în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE în beneficiul ID.

## 7.2. Compatibilitatea cu normele privind ajutorul de stat

### 7.2.1. Notificarea măsurii

- (89) Germania a notificat MoRaKG anterior aplicării acesteia, respectându-și astfel obligațiile în temeiul articolului 88 alineatul (3) din Tratatul CE. Având în vedere că toate măsurile din MoRaKG au ca obiectiv comun promovarea acordării de capital de risc întreprinderilor, Comisia a examinat compatibilitatea acestora cu piața comună pe baza normelor stabilite de Orientările privind capitalul de risc.
- (90) Comisia a analizat, de asemenea, aplicabilitatea altor dispoziții-cadru și regulamente în cazul măsurilor examinate, și anume cadrul comunitar privind ajutoarele de stat din domeniul cercetării, dezvoltării și inovării <sup>(19)</sup>, Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei din 6 august 2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare) <sup>(20)</sup> (denumit în cele ce urmează „RGEC”) sau Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor *de minimis* <sup>(21)</sup>. Spre deosebire de măsurile examinate, aceste dispoziții-cadru și regulamente exclud din domeniul de aplicare al ajutoarelor întreprinderile aflate în dificultate și întreprinderile din sectorul construcțiilor navale, din industria cărbunelui și oțelului și/sau limitează ajutorul la IMM-uri. În contextul celor prezentate anterior, Comisia consideră că, având în vedere domeniile de aplicare ale acestor dispoziții-cadru și regulamente, acestea nu sunt aplicabile măsurilor notificate.

<sup>(17)</sup> Este extrem de dificil să se stabilească *ex ante* diferența dintre suma și condițiile în care ar fi fost acordat capitalul în lipsa măsurii și suma/condițiile acordate în baza măsurii.

<sup>(18)</sup> C-156/98, *Germania/Comisia*, Rec., 2000, p. I-6857, punctul 64: „Conform argumentelor de la punctul 30 din această hotărâre, se va ține seama de premisa potrivit căreia schema de ajutor respectivă trebuie considerată drept schemă prin care se acordă un ajutor întreprinderilor beneficiare [...]”

<sup>(19)</sup> JO C 323, 30.12.2006, p. 1.

<sup>(20)</sup> JO L 214, 9.8.2008, p. 3.

<sup>(21)</sup> JO L 379, 28.12.2006, p. 5.



### 7.2.2. Măsură privind impozitul comercial

- (91) Conform celor menționate la punctul 7.1.1, măsura cu privire la impozitul comercial reprezintă un ajutor de stat acordat societăților cu capital de risc. Cu toate acestea, măsura nu oferă în mod explicit stimulente pentru ca SCR să investească în capital de risc, ci le permite numai să dispună de resurse financiare mai consistente, pe care le pot utiliza în orice scop (în speță, profituri mai mari repartizate asociaților).
- (92) Spre deosebire de actuala măsură, în conformitate cu Orientările privind capitalul de risc nu pot fi acordate ajutoare de stat sub formă de capital de risc întreprinderilor mari, întreprinderilor aflate în dificultate sau întreprinderilor din sectorul construcțiilor navale, din industria cărbunelui și oțelului. Pe de altă parte, măsura privind impozitul comercial ar putea avantaja aceste întreprinderi, în special întreprinderile mari. Prin urmare, domeniul de aplicare al acestei măsuri nu este compatibil cu Orientările privind capitalul de risc.
- (93) Măsura nu poate fi considerată compatibilă cu capitolul 4 din Orientările privind capitalul de risc, având în vedere că nu sunt îndeplinite condițiile specifice pentru aplicarea acestui capitol. De exemplu, capitolul 4 prevede că nivelul maxim al tranșelor de investiții nu poate depăși 1,5 milioane EUR pentru fiecare beneficiar, timp de 12 luni. Măsura examinată nu prevede un astfel de plafon. În plus, Orientările privind capitalul de risc prevăd ca măsura să fie restricționată la acordarea finanțării până în etapa de expansiune întreprinderilor mici sau până în etapa inițială întreprinderilor mijlocii. Aceste condiții nu sunt îndeplinite, întrucât ID pot fi întreprinderi mari.
- (94) Măsura nu este conformă cu cerințele referitoare la cumul și la raportare, prevăzute în capitolul 6 și punctul 7.1 din Orientările privind capitalul de risc.
- (95) În fine, Comisia nu este în poziția de a evalua compatibilitatea măsurii cu dispozițiile capitolului 5 din orientările privind capitalul de risc. În conformitate cu aceste dispoziții, ajutorul de stat trebuie să vizeze un eșec de piață specific, pentru care să existe dovezi suficiente. Germania nu a prezentat nicio dovadă a faptului că ID sunt afectate de un eșec de piață specific.
- (96) Prin urmare, Comisia concluzionează că măsura privind impozitul comercial nu este compatibilă cu piața comună.

### 7.2.3. Deducerea pierderilor

- (97) În conformitate cu punctul 7.1.2, măsura privind reportarea pierderilor reprezintă un ajutor de stat pentru SCR și ID. Ajutorul este acordat sub forma unui stimulent fiscal în sensul punctului 4.2 litera (d) din Orientările privind capitalul de risc.
- (98) Din aceleași motive ca cele prezentate la considerentele 92, 93, 94 și 95, Comisia nu poate considera măsura ca fiind compatibilă cu piața comună, întrucât aceasta nu îndeplinește criteriile de excludere de la punctul 2.1 din Orientările privind capitalul de risc și nici cerințele referitoare la cumul și la raportare, prevăzute în capitolul 6 și la punctul 7.1 din orientări sau condițiile prevăzute la capitolul 4 din orientări; de asemenea, nu există nicio probă cu privire la existența unui eșec de piață specific care să afecteze ID și SCR, pe baza căruia Comisia să poată lansa o evaluare detaliată a compatibilității acestor măsuri cu capitolul 5 din Orientările privind capitalul de risc.
- (99) Această măsură nu exclude achiziționarea de la ID a participațiilor existente (capital de înlocuire). Cu toate acestea, în Orientările privind capitalul de risc, capitalul de înlocuire este exclus de definiția referitoare la capitalul de risc.
- (100) De asemenea, Comisia constată că limitarea avantajului fiscal la SCR care investesc în societățile de capital, pare să fie contrară obiectivului declarat al măsurii – promovarea capitalului de risc. Întreprinderile inovatoare, nou înființate, care au nevoie de capital de risc, pot avea și alte forme juridice decât cea de societate de capital. Prin urmare, întreprinderile inovatoare, nou înființate sub forma unei societăți în nume colectiv nu ar beneficia de această măsură.
- (101) Din acest motiv, Comisia concluzionează că măsura privind reportarea pierderilor nu este compatibilă cu piața comună.
- ### 7.2.4. Avantaje fiscale pentru investitorii privați
- (102) În conformitate cu punctul 7.1.3, măsura referitoare la avantajele fiscale privind impozitul pe venit reprezintă un ajutor de stat indirect acordat ID. Având în vedere că măsura introduce stimulente pentru ca persoanele fizice să investească în ID, aceasta pot favoriza investițiile de capital de risc, în conformitate cu punctul 4.2 litera (d) din Orientările privind capitalul de risc.

(103) Din aceleași motivele ca cele prezentate în considerentele 92, 93, 94 și 95, Comisia nu poate considera măsura ca fiind compatibilă cu piața comună, întrucât aceasta nu îndeplinește criteriile de excludere de la punctul 2.1 din Orientările privind capitalul de risc și nici cerințele referitoare la cumul și la raportare, prevăzute în capitolul 6 și la punctul 7.1 din orientări sau condițiile prevăzute la capitolul 4 din orientări; de asemenea, nu există nicio probă privind existența unui eșec de piață specific care să afecteze ID și SCR, pe baza căruia Comisia să poată lansa o evaluare detaliată a compatibilității acestor măsuri cu capitolul 5 din Orientările privind capitalul de risc.

(104) Prin urmare, Comisia concluzionează că măsura referitoare la avantajele fiscale privind impozitul pe venit, în forma actuală, nu poate fi considerată compatibilă cu piața comună, din perspectiva Orientărilor privind capitalul de risc. Cu toate acestea, măsura ar trebui să aibă un efect limitat de denaturare a concurenței între ID și celelalte întreprinderi, având în vedere că stimulentele acordate persoanelor fizice pentru ca acestea să furnizeze capital întreprinderilor destinate sunt relativ reduse, astfel încât se presupune că avantajul acordat ID va fi și el redus. De asemenea, măsura este de natură să aibă un efect global pozitiv, prin faptul că stimulează furnizarea de capital de risc acelor societăți care au nevoie de un astfel de capital, pe baza unei evaluări economice adecvate. În fapt, investitorii vor selecta întreprinderile vizate în baza perspectivei de a obține profit din investiția efectuată. Prin urmare, Comisia constată că măsura poate fi ajustată la cerințele Orientărilor privind capitalul de risc, prin adoptarea unor măsuri menite să asigure respectarea condițiilor prevăzute de articolul 3.

### 7.3. Compatibilitatea cu piața comună

(105) Măsura privind impozitul comercial și măsura privind reportarea pierderilor, care pot favoriza SCR, reprezintă o încălcare a normelor pieței comune, în special cu privire la libertatea de stabilire în sensul articolului 43 din Tratatul CE (a se vedea punctul 3.5).

(106) Germania susține că MoRaKG include prevederi detaliate cu privire la structura și activitățile comerciale ale SCR. Sunt incluse, în special, normele cu privire la tipurile de tranzacții și politica investițională a SCR, chestiunea referitoare la integrarea acestora în structuri de grup și la valoarea minimă a investițiilor în astfel de societăți. Aceste norme s-ar aplica tuturor societăților cu capital de risc. În ceea ce privește filialele din Germania ale societăților străine de investiții nu se poate garanta că societatea în ansamblul ei se va conforma normelor. Astfel, o recunoaștere limitată a filialei din Germania ar

oferi posibilitatea de a fi eludate normele și, prin urmare, de a fi invalidate *de facto*. Toate autoritățile de supraveghere financiară controlează societățile din aria lor de competență în conformitate cu propriile dispoziții naționale aplicabile, o pondere considerabilă a acestor prevederi fiind armonizată cu legislația UE. Cu toate acestea, în ceea ce privește finanțarea capitalului de risc, normele de supraveghere nu sunt armonizate în acest mod cu legislația UE.

(107) Nu au fost eliminate îndoielile Comisiei în materie de concurență. În primul rând, întreprinderile din CE și SEE cu sediul social în afara Germaniei și cu o filială în Germania ar trebui să fie eligibile, în principiu, dacă pot dovedi că respectă condițiile prevăzute în schemele de ajutor, precum și prevederile cu privire la structura și activitățile comerciale ale SCR (în măsura în care acestea sunt compatibile cu Tratatul CE). Argumentul potrivit căruia Autoritatea de Supraveghere Financiară (BaFin) nu este în poziția de a supraveghea aceste societăți nu înseamnă în mod obligatoriu că acestea beneficiază de un avantaj concurențial în raport cu societățile stabilite în Germania sau că nu îndeplinesc *de facto* condițiile prevăzute în schemele de ajutor, precum și normele privind structura și activitățile comerciale întreprinse de societățile cu capital de risc. Prin urmare, acest argument nu este suficient în sine pentru a justifica abaterea de la o dispoziție fundamentală a Tratatului CE.

(108) În rezumat, s-ar părea că Germania ar putea atinge același obiectiv prin aplicarea unor măsuri mai puțin discriminatorii<sup>(22)</sup>. Respectarea condițiilor stabilite prin schemele de ajutoare ar putea fi verificată, de exemplu, prin comunicări voluntare la BaFin în vederea examinării, prin confirmări din partea autorității externe de supraveghere sau prin rapoarte de audit independente. Germania ar trebui să ofere întreprinderilor străine cu filiale permanente în Germania posibilitatea de a dovedi că respectă condițiile prevăzute în schemele de ajutor, precum și normele privind structura și activitățile comerciale întreprinse de SCR.

(109) Prin urmare, Comisia constată că măsura privind impozitul comercial și măsura privind reportarea pierderilor nu sunt compatibile cu piața comună, întrucât încalcă principiul libertății de stabilire în sensul articolului 43 din Tratatul CE.

<sup>(22)</sup> De exemplu, în ceea ce privește ajutorul de stat N 629/07 (JO C 206, 1.9.2009, p. 1), autoritățile franceze au prevăzut posibilitatea de a acorda ajutoare, de asemenea, structurilor investiționale externe similare cu structurile franceze cărora le era destinat ajutorul examinat. Un alt exemplu este cazul privind ajutorul de stat N 36/09 (JO C 186, 8.8.2009, p. 3).



## 8. CONCLUZIE

- (110) Comisia consideră că măsura de ajutor privind obligația de plată a impozitului comercial în beneficiul SCR nu este compatibilă cu Tratatul CE.
- (111) Comisia consideră că măsura de ajutor privind reportarea pierderilor în beneficiul ID achiziționate de SCR nu este compatibilă cu Tratatul CE.
- (112) Comisia consideră că măsura privind avantajele fiscale pentru investitorii privați poate deveni compatibilă cu Tratatul CE sub rezerva condițiilor prevăzute la articolul 3,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

### Articolul 1

Schemele de ajutor de stat pe care Germania intenționează să le pună în aplicare în temeiul articolului 1 alineatul (19) și al articolului 4 din Legea privind modernizarea condițiilor generale pentru investițiile de capital (MoRaKG) sunt incompatibile cu piața comună.

În consecință, schemele de ajutor nu pot fi puse în aplicare.

### Articolul 2

Schema de ajutor de stat pe care Germania intenționează să o pună în aplicare în temeiul articolului 1 alineatul (20) din MoRaKG este compatibilă cu piața comună, sub rezerva respectării condițiilor menționate la articolul 3.

### Articolul 3

În temeiul articolului 1 alineatul (20) din MoRaKG, schema de ajutor de stat se adaptează astfel încât să fie îndeplinite următoarele condiții:

- definiția noțiunii de „întreprindere destinatară” este limitată la întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri), astfel cum sunt

definite în anexa I la Regulamentul general de exceptare pe categorii de ajutoare <sup>(23)</sup>;

- definiția noțiunii de „întreprinderile destinatară” exclude întreprinderile aflate în dificultate, precum și întreprinderile din sectorul construcțiilor navale, din industria cărbunelui și oțelului;
- tranșele maxime ale investițiilor sunt de 1,5 milioane EUR pentru fiecare întreprindere destinatară mică și mijlocie timp de 12 luni și se limitează la finanțarea etapei de pregătire a înființării, etapei de pornire și etapei de dezvoltare a întreprinderilor;
- Germania creează un mecanism prin care să se asigure că măsura este compatibilă cu normele referitoare la cumul și la raportare, astfel cum se prevede la capitolul 6 și la punctul 7.1 din Orientările privind capitalul de risc;
- se exclude achiziționarea participațiilor existente (capital de înlocuire) de la o ID mică și mijlocie;
- nu se prevăd condiții speciale cu privire la forma juridică a ID.

### Articolul 4

Germania informează Comisia, în termen de două luni de la notificarea prezentei decizii, cu privire la măsurile adoptate pentru a se conforma acesteia.

### Articolul 5

Prezenta decizie se adresează Republicii Federale Germania.

Adoptată la Bruxelles, 30 septembrie 2009.

Pentru Comisie

Neelie KROES

Membru al Comisiei

<sup>(23)</sup> A se vedea nota de subsol 20.





# EU Book shop

Toate publicațiile UE de care  
dumneavoastră aveți nevoie!



[bookshop.europa.eu](http://bookshop.europa.eu)



**Prețul abonamentelor în 2010**  
**(fără TVA, inclusiv cheltuieli de transport pentru expediere simplă)**

Jurnalul Oficial al UE, seriile L+C, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	1 100 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L+C, versiunea tipărită + CD-ROM, ediție anuală	22 de limbi oficiale ale UE	1 200 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria L, numai versiunea tipărită	22 de limbi oficiale ale UE	770 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seriile L+C, CD-ROM, ediție lunară (cumulat)	22 de limbi oficiale ale UE	400 EUR pe an
Supliment la Jurnalul Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice), CD-ROM, ediție bisăptămânală	Multilingv: 23 de limbi oficiale ale UE	300 EUR pe an
Jurnalul Oficial al UE, seria C – Anunțuri de concurs	Limbă (limbi) în funcție de concurs	50 EUR pe an

Abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, care apare în limbile oficiale ale Uniunii Europene, este disponibil în 22 de versiuni lingvistice. Jurnalul Oficial cuprinde seriile L (Legislație) și C (Comunicări și informări).

Pentru fiecare versiune lingvistică se încheie un abonament separat.

În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 920/2005 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial L 156 din 18 iunie 2005, care prevede că, temporar, instituțiile Uniunii Europene nu au obligația de a redacta toate actele în irlandeză și nici de a le publica în această limbă, Jurnalele Oficiale publicate în limba irlandeză se comercializează separat.

Abonamentul la Suplimentul Jurnalului Oficial (seria S – Anunțuri de achiziții publice) cuprinde toate cele 23 de versiuni lingvistice oficiale într-un singur CD-ROM multilingv.

La cerere, abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* conferă dreptul de a primi diverse anexe ale Jurnalului Oficial. Abonaților li se semnalează apariția anexelor printr-un aviz către cititori inclus în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Formatul CD-ROM va fi înlocuit în cursul anului 2010 cu formatul DVD.

### Distribuire și abonamente

Abonamente la diverse periodice destinate vânzării, precum abonamentul la *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*, pot fi contractate prin agențiile noastre de vânzări.

Lista agențiilor de vânzări este disponibilă la adresa:

[http://publications.europa.eu/others/agents/index\\_ro.htm](http://publications.europa.eu/others/agents/index_ro.htm)

**EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) oferă acces direct și gratuit la dreptul Uniunii Europene. Acest site permite consultarea *Jurnalului Oficial al Uniunii Europene*, inclusiv a tratatelor, a legislației, a jurisprudenței și a actelor pregătitoare ale legislației.**

**Pentru mai multe informații despre Uniunea Europeană, consultați: <http://europa.eu>**

